॥ ਨਮੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ॥

ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰਨਿਕਾਯੋ

ਏਕਕਨਿਪਾਤਪਾਲ਼ਿ

੧. ਰੂਪਾਦਿਵਗ੍ਗੋ

੧. ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਂ – ਏਕਂ ਸਮਯਂ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤਤ੍ਰ ਖੋ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਭਿਕ੍ਖਵੋ’’ਤਿ। ‘‘ਭਦਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਪਚ੍ਚਸ੍ਸੋਸੁਂ। ਭਗਵਾ ਏਤਦਵੋਚ –

‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਰੂਪਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਤ੍ਥਿਰੂਪਂ। ਇਤ੍ਥਿਰੂਪਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤੀ’’ਤਿ। ਪਠਮਂ।

੨. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਸਦ੍ਦਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਤ੍ਥਿਸਦ੍ਦੋ। ਇਤ੍ਥਿਸਦ੍ਦੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤੀ’’ਤਿ। ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਗਨ੍ਧਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਤ੍ਥਿਗਨ੍ਧੋ। ਇਤ੍ਥਿਗਨ੍ਧੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤੀ’’ਤਿ। ਤਤਿਯਂ।

੪. ‘‘ਨਾਹਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਰਸਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਤ੍ਥਿਰਸੋ। ਇਤ੍ਥਿਰਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤੀ’’ਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ‘‘ਨਾਹਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਤ੍ਥਿਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਇਤ੍ਥਿਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤੀ’’ਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਰੂਪਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਰਿਸਰੂਪਂ। ਪੁਰਿਸਰੂਪਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤੀ’’ਤਿ। ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਸਦ੍ਦਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਰਿਸਸਦ੍ਦੋ। ਪੁਰਿਸਸਦ੍ਦੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤੀ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਗਨ੍ਧਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਰਿਸਗਨ੍ਧੋ। ਪੁਰਿਸਗਨ੍ਧੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤੀ’’ਤਿ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਰਸਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਰਿਸਰਸੋ। ਪੁਰਿਸਰਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤੀ’’ਤਿ। ਨਵਮਂ।

੧੦. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖ੧ੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏ੧ਂ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖ੧ੇ, ਪੁਰਿਸਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਪੁਰਿਸਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਭਿਕ੍ਖ੧ੇ, ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤੀ’’ਤਿ। ਦਸਮਂ।

ਰੂਪਾਦਿ੧ਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

੨. ਨੀਵਰਣਪ੍ਪਹਾਨਵਗ੍ਗੋ

੧੧. ''ਨਾਹਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਵਾ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਵਾ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੁਭਨਿਮਿਤ੍ਤਂ। ਸੁਭਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿ ਕਰੋਤੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਚੇਵ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਚ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ। ਪਠਮਂ।

੧੨. ''ਨਾਹਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਵਾ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਵਾ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਟਿਘਨਿਮਿਤ੍ਤਂ। ਪਟਿਘਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿ ਕਰੋਤੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਚੇਵ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਚ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਂ।

੧੩. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਾ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਂ [ਥੀਨਮਿਦ੍ਧਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰ ਪੀ॰)] ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਾ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਂ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਰਤਿ ਤਨ੍ਦੀ [ਤਨ੍ਦਿ (ਕ॰)] ਵਿਜਮ੍ਭਿਤਾ [ਵਿਜਮ੍ਭਿਕਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰ ਪੀ॰)] ਭਤ੍ਤਸਮ੍ਮਦੋ ਚੇਤਸੋ ਚ ਲੀਨਤ੍ਤਂ। ਲੀਨਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਞ੍ਚੇਵ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਞ੍ਚ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਂ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ। ਤਤਿਯਂ।

੧੪. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਾ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਾ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚੇਤਸੋ ਅਵੂਪਸਮੋ। ਅਵੂਪਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਞ੍ਚੇਵ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਞ੍ਚ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੧੫. ''ਨਾਹਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰੋ। ਅਯੋਨਿਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਨਸਿ ਕਰੋਤੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੧੬. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਵਾ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਵਾ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ ਪਹੀਯਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਸੁਭਨਿਮਿਤ੍ਤਂ। ਅਸੁਭਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿ ਕਰੋਤੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਚੇਵ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਚ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ ਪਹੀਯਤੀ''ਤਿ। ਛਟ੍ਠਂ।

੧੭. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਵਾ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਵਾ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ ਪਹੀਯਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੇਤ੍ਤਾ ਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ। ਮੇਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿਂ ਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿ ਕਰੋਤੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਚੇਵ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਚ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ ਪਹੀਯਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੧੮. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਾ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਂ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਾ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਂ ਪਹੀਯਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਰਮ੍ਭਧਾਤੁ ਨਿਕ੍ਕਮਧਾਤੁ ਪਰਕ੍ਕਮਧਾਤੁ। ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਞ੍ਚੇਵ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਂ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਞ੍ਚ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਂ ਪਹੀਯਤੀ''ਤਿ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੧੯. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਾ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਾ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਪਹੀਯਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚੇਤਸੋ ਵੂਪਸਮੋ। ਵੂਪਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਞ੍ਚੇਵ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਞ੍ਚ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਪਹੀਯਤੀ’’ਤਿ। ਨਵਮਂ।

੨੦. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਪਹੀਯਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰੋ । ਯੋਨਿਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਨਸਿ ਕਰੋਤੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਪਹੀਯਤੀ’’ਤਿ। ਦਸਮਂ।

ਨੀਵਰਣਪ੍ਪਹਾਨਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

੩. ਅਕਮ੍ਮਨਿਯਵਗ੍ਗੋ

੨੧. ‘‘ਨਾਹਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਅਭਾਵਿਤਂ ਅਕਮ੍ਮਨਿਯਂ ਹੋਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ [ਯਥਯਿਦਂ ਚਿਤ੍ਤਂ (ਸੀ॰ ਪੀ॰) ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ]। ਚਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਭਾਵਿਤਂ ਅਕਮ੍ਮਨਿਯਂ ਹੋਤੀ’’ਤਿ। ਪਠਮਂ।

੨੨. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਭਾਵਿਤਂ ਕਮ੍ਮਨਿਯਂ ਹੋਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਚਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਾਵਿਤਂ ਕਮ੍ਮਨਿਯਂ ਹੋਤੀ’’ਤਿ। ਦੁਤਿਯਂ।

੨੩. ‘‘ਨਾਹਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਅਭਾਵਿਤਂ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਚਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਭਾਵਿਤਂ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਤਤਿਯਂ।

੨੪. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਭਾਵਿਤਂ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਚਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਾਵਿਤਂ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੨੫. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਅਭਾਵਿਤਂ ਅਪਾਤੁਭੂਤਂ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਚਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਭਾਵਿਤਂ ਅਪਾਤੁਭੂਤਂ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੨੬. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਭਾਵਿਤਂ ਪਾਤੁਭੂਤਂ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਚਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਾਵਿਤਂ ਪਾਤੁਭੂਤਂ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਛਟ੍ਠਂ।

੨੭. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਅਭਾਵਿਤਂ ਅਬਹੁਲੀਕਤਂ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਚਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਭਾਵਿਤਂ ਅਬਹੁਲੀਕਤਂ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੨੮. ‘‘ਨਾਹਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਭਾਵਿਤਂ ਬਹੁਲੀਕਤਂ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਚਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਾਵਿਤਂ ਬਹੁਲੀਕਤਂ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੨੯. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਅਭਾਵਿਤਂ ਅਬਹੁਲੀਕਤਂ ਦੁਕ੍ਖਾਧਿਵਹਂ ਹੋਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਚਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਭਾਵਿਤਂ ਅਬਹੁਲੀਕਤਂ ਦੁਕ੍ਖਾਧਿਵਹਂ ਹੋਤੀ’’ਤਿ। ਨਵਮਂ।

੩੦. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਭਾਵਿਤਂ ਬਹੁਲੀਕਤਂ ਸੁਖਾਧਿਵਹਂ ਹੋਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਚਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਾਵਿਤਂ ਬਹੁਲੀਕਤਂ ਸੁਖਾਧਿਵਹਂ ਹੋਤੀ’’ਤਿ। ਦਸਮਂ।

ਅਕਮ੍ਮਨਿਯਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

੪. ਅਦਨ੍ਤਵਗ੍ਗੋ

੩੧. ''ਨਾਹਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਅਦਨ੍ਤਂ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਚਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਦਨ੍ਤਂ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ। ਪਠਮਂ।

੩੨. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਦਨ੍ਤਂ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਚਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਨ੍ਤਂ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਂ।

੩੩. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਅਗੁਤ੍ਤਂ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਚਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਗੁਤ੍ਤਂ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ। ਤਤਿਯਂ।

੩੪. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਗੁਤ੍ਤਂ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਚਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗੁਤ੍ਤਂ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੩੫. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਅਰਕ੍ਖਿਤਂ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਚਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਰਕ੍ਖਿਤਂ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੩੬. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਰਕ੍ਖਿਤਂ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਚਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਕ੍ਖਿਤਂ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ। ਛਟ੍ਠਂ।

੩੭. ''ਨਾਹਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਅਸਂਵੁਤਂ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਚਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਸਂਵੁਤਂ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੩੮. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਸਂਵੁਤਂ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਚਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਂਵੁਤਂ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੩੯. ''ਨਾਹਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਅਦਨ੍ਤਂ ਅਗੁਤ੍ਤਂ ਅਰਕ੍ਖਿਤਂ ਅਸਂਵੁਤਂ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਚਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਦਨ੍ਤਂ ਅਗੁਤ੍ਤਂ ਅਰਕ੍ਖਿਤਂ ਅਸਂਵੁਤਂ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ। ਨਵਮਂ।

੪੦. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਦਨ੍ਤਂ ਗੁਤ੍ਤਂ ਰਕ੍ਖਿਤਂ ਸਂਵੁਤਂ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ । ਚਿਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਨ੍ਤਂ ਗੁਤ੍ਤਂ ਰਕ੍ਖਿਤਂ ਸਂਵੁਤਂ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ। ਦਸਮਂ।

ਅਦਨ੍ਤਵਗ੍ਗੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ।

੫. ਪਣਿਹਿਤਅਚ੍ਛਵਗ੍ਗੋ

੪੧. ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਲਿਸੂਕੰ ਵਾ ਯਵਸੂਕੰ ਵਾ ਮਿਚ੍ਛਾਪਣਿਹਿਤੰ ਹਤ੍ਥੇਨ ਵਾ ਪਾਦੇਨ ਵਾ ਅਕ੍ਕਨ੍ਤੰ ਹਤ੍ਥੰ ਵਾ ਪਾਦੰ ਵਾ ਭੇਚ੍ਛਤਿ [ਭਿਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕੰ॰ ਕ॰), ਭੇਜ੍ਜਤਿ (ਸੀ॰) ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਬ੍ਯਾਕਰਣੰ ਪਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੰ] ਲੋਹਿਤੰ ਵਾ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਤੀਤਿ ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਤੰ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਮਿਚ੍ਛਾਪਣਿਹਿਤਤ੍ਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੂਕਸ੍ਸ। ਏਵਮੇਵੰ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋ ਵਤ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਿਚ੍ਛਾਪਣਿਹਿਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਅਵਿਜ੍ਜੰ ਭੇਚ੍ਛਤਿ, ਵਿਜ੍ਜੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਤਿ, ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਸਚ੍ਛਿਕਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਤੰ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਮਿਚ੍ਛਾਪਣਿਹਿਤਤ੍ਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ਪਠਮੰ।

੪੨. ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਲਿਸੂਕੰ ਵਾ ਯਵਸੂਕੰ ਵਾ ਸਮ੍ਮਾਪਣਿਹਿਤੰ ਹਤ੍ਥੇਨ ਵਾ ਪਾਦੇਨ ਵਾ ਅਕ੍ਕਨ੍ਤੰ ਹਤ੍ਥੰ ਵਾ ਪਾਦੰ ਵਾ ਭੇਚ੍ਛਤਿ ਲੋਹਿਤੰ ਵਾ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਤੀਤਿ ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਤੰ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਸਮ੍ਮਾਪਣਿਹਿਤਤ੍ਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੂਕਸ੍ਸ। ਏਵਮੇਵੰ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋ ਵਤ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਮਾਪਣਿਹਿਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਅਵਿਜ੍ਜੰ ਭੇਚ੍ਛਤਿ, ਵਿਜ੍ਜੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਤਿ, ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਸਚ੍ਛਿਕਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਤੰ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਸਮ੍ਮਾਪਣਿਹਿਤਤ੍ਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯੰ।

੪੩. ''ਇਧਾਹੰ [ਇਦਾਹੰ (ਸੀ॰)], ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਚ੍ਚੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਪਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੰ ਏਵੰ ਚੇਤਸਾ ਚੇਤੋ ਪਰਿਚ੍ਚ ਪਜਾਨਾਮਿ – 'ਇਮਮ੍ਹਿ ਚੇ ਅਯੰ ਸਮਯੇ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਕਾਲੰ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਯਥਾਭਤੰ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਏਵੰ ਨਿਰਯੇ'। ਤੰ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਚਿਤ੍ਤੰ ਹਿਸ੍ਸ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਦੁਟ੍ਠੰ। ''ਚੇਤੋਪਦੋਸਹੇਤੁ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਵਮਿਧੇਕਚ੍ਚੇ ਸਤ੍ਤਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਅਪਾਯੰ ਦੁਗ੍ਗਤਿੰ ਵਿਨਿਪਾਤੰ ਨਿਰਯੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਤਤਿਯੰ।

੪੪. ''ਇਧਾਹੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਚ੍ਚੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੰ ਏਵੰ ਚੇਤਸਾ ਚੇਤੋ ਪਰਿਚ੍ਚ ਪਜਾਨਾਮਿ – 'ਇਮਮ੍ਹਿ ਚੇ ਅਯੰ ਸਮਯੇ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਕਾਲੰ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਯਥਾਭਤੰ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਏਵੰ ਸਗ੍ਗੇ'। ਤੰ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਚਿਤ੍ਤੰ ਹਿਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਸਨ੍ਨੰ। ''ਚੇਤੋਪਸਾਦਹੇਤੁ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਵਮਿਧੇਕਚ੍ਚੇ ਸਤ੍ਤਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਸੁਗਤਿੰ ਸਗ੍ਗੰ ਲੋਕੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥੰ।

੪੫. ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਕਰਹਦੋ ਆਵਿਲੋ ਲੁਲ਼ਿਤੋ ਕਲਲੀਭੂਤੋ ਤਤ੍ਥ ਚਕ੍ਖੁਮਾ ਪੁਰਿਸੋ ਤੀਰੇ ਠਿਤੋ ਨ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯ ਸਿਪ੍ਪਿਸਮ੍ਬੁਕਮ੍ਪਿ [ਸਿਪ੍ਪਿਕਸਮ੍ਬੁਕਮ੍ਪਿ (ਕ॰)] ਸਕ੍ਖਰਕਠਲਮ੍ਪਿ ਮਚ੍ਛਗੁਮ੍ਬਮ੍ਪਿ ਚਰਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਮ੍ਪਿ। ਤੰ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਆਵਿਲਤ੍ਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਕਸ੍ਸ। ਏਵਮੇਵੰ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋ ਵਤ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਵਿਲੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਤ੍ਥੰ ਵਾ ਞਸ੍ਸਤਿ ਪਰਤ੍ਥੰ ਵਾ ਞਸ੍ਸਤਿ ਉਭਯਤ੍ਥੰ ਵਾ ਞਸ੍ਸਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿੰ ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਾ ਅਲਮਰਿਯਞਾਣਦਸ੍ਸਨਵਿਸੇਸੰ ਸਚ੍ਛਿਕਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਤੰ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਆਵਿਲਤ੍ਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ਪਞ੍ਚਮੰ।

੪੬. ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਕਰਹਦੋ ਅਚ੍ਛੋ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੋ ਅਨਾਵਿਲੋ ਤਤ੍ਥ ਚਕ੍ਖੁਮਾ ਪੁਰਿਸੋ ਤੀਰੇ ਠਿਤੋ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯ ਸਿਪ੍ਪਿਸਮ੍ਬੁਕਮ੍ਪਿ ਸਕ੍ਖਰਕਠਲਮ੍ਪਿ ਮਚ੍ਛਗੁਮ੍ਬਮ੍ਪਿ ਚਰਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਮ੍ਪਿ। ਤੰ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਅਨਾਵਿਲਤ੍ਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਕਸ੍ਸ। ਏਵਮੇਵੰ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋ ਵਤ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਾਵਿਲੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਤ੍ਥੰ ਵਾ ਞਸ੍ਸਤਿ ਪਰਤ੍ਥੰ ਵਾ ਞਸ੍ਸਤਿ ਉਭਯਤ੍ਥੰ ਵਾ ਞਸ੍ਸਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿੰ ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਾ ਅਲਮਰਿਯਞਾਣਦਸ੍ਸਨਵਿਸੇਸੰ ਸਚ੍ਛਿਕਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਤੰ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਅਨਾਵਿਲਤ੍ਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ਛਟ੍ਠੰ।

੪੭. ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਾਨਿ ਕਾਨਿਚਿ ਰੁਕ੍ਖਜਾਤਾਨੰ ਫਨ੍ਦਨੋ ਤੇਸੰ ਅਗ੍ਗਮਕ੍ਖਾਯਤਿ ਯਦਿਦੰ ਮੁਦੁਤਾਯ ਚੇਵ ਕਮ੍ਮਞ੍ਞਤਾਯ ਚ। ਏਵਮੇਵੰ ਖੋ ਅਹੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਨਾਞ੍ਞੰ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੰ ਏਵੰ ਭਾਵਿਤੰ ਬਹੁਲੀਕਤੰ ਮੁਦੁ ਚ ਹੋਤਿ ਕਮ੍ਮਞ੍ਞਞ੍ਚ ਯਥਯਿਦੰ ਚਿਤ੍ਤੰ। ਚਿਤ੍ਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਾਵਿਤੰ ਬਹੁਲੀਕਤੰ ਮੁਦੁ ਚ ਹੋਤਿ ਕਮ੍ਮਞ੍ਞਞ੍ਚ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਤਮੰ।

੪੮. ''ਨਾਹਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਲਹੁਪਰਿਵਤ੍ਤਂ ਯਥਯਿਦਂ ਚਿਤ੍ਤਂ। ਯਾਵਞ੍ਚਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਪਮਾਪਿ ਨ ਸੁਕਰਾ ਯਾਵ ਲਹੁਪਰਿਵਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੪੯. ''ਪਭਸ੍ਸਰਮਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਹਿ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਉਪਕ੍ਕਿਲਿਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿ। ਨਵਮਂ।

੫੦. ''ਪਭਸ੍ਸਰਮਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਹਿ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਦਸਮਂ।

ਪਣਿਹਿਤਅਚ੍ਛਵਗ੍ਗੋ ਪਞ੍ਚਮੋ।

੬. ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘਾਤਵਗ੍ਗੋ

੫੧. ''ਪਭਸ੍ਸਰਮਿਦਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਹਿ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਉਪਕ੍ਕਿਲਿਟ੍ਠਂ। ਤਂ ਅਸ੍ਸੁਤਵਾ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਯਥਾਭੂਤਂ ਨਪ੍ਪਜਾਨਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ 'ਅਸ੍ਸੁਤਵਤੋ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਭਾਵਨਾ ਨਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਵਦਾਮੀ''ਤਿ। ਪਠਮਂ।

੫੨. ''ਪਭਸ੍ਸਰਮਿਦਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ। ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਹਿ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਸੁਤਵਾ ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ 'ਸੁਤਵਤੋ ਅਰਿਯਸਾਵਕਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਭਾਵਨਾ ਅਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਵਦਾਮੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਂ।

੫੩. ''ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘਾਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੇਤ੍ਤਾਚਿਤ੍ਤਂ [ਮੇਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਂ (ਸੀ॰), ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਂ (ਸਜਾ॰ ਕਂ॰ ਪੀ॰ ਕ॰)] ਆਸੇਵਤਿ; ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ – 'ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਿਤ੍ਤਜ੍ਝਾਨੋ ਵਿਹਰਤਿ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਕਰੋ ਓਵਾਦਪਤਿਕਰੋ, ਅਮੋਘਂ ਰਟ੍ਠਪਿਣ੍ਡਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ'। ਕੋ ਪਨ ਵਾਦੋ ਯੇ ਨਂ ਬਹੁਲੀਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਤਤਿਯਂ।

੫੪. ''ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘਾਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੇਤ੍ਤਾਚਿਤ੍ਤਂ ਭਾਵੇਤਿ; ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ – 'ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਿਤ੍ਤਜ੍ਝਾਨੋ ਵਿਹਰਤਿ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਕਰੋ ਓਵਾਦਪਤਿਕਰੋ, ਅਮੋਘਂ ਰਟ੍ਠਪਿਣ੍ਡਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ'। ਕੋ ਪਨ ਵਾਦੋ ਯੇ ਨਂ ਬਹੁਲੀਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫੫. ''ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘਾਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੇਤ੍ਤਾਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨਸਿ ਕਰੋਤਿ; ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ – 'ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਿਤ੍ਤਜ੍ਝਾਨੋ ਵਿਹਰਤਿ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਕਰੋ ਓਵਾਦਪਤਿਕਰੋ ਅਮੋਘਂ ਰਟ੍ਠਪਿਣ੍ਡਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ'। ਕੋ ਪਨ ਵਾਦੋ ਯੇ ਨਂ ਬਹੁਲੀਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਪਞ੍ਚਮਂ।

੫੬. ''ਯੇ ਕੇਚਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ ਅਕੁਸਲਭਾਗਿਯਾ ਅਕੁਸਲਪਕ੍ਖਿਕਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਮਨੋਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਾ। ਮਨੋ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਠਮਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਨ੍ਵਦੇਵ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ''ਤਿ। ਛਟ੍ਠਂ।

੫੭. ''ਯੇ ਕੇਚਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ ਕੁਸਲਭਾਗਿਯਾ ਕੁਸਲਪਕ੍ਖਿਕਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਮਨੋਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਾ। ਮਨੋ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਠਮਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਨ੍ਵਦੇਵ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ''ਤਿ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੫੮. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਮਾਦੋ। ਪਮਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੫੯. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਮਾਦੋ। ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਨਵਮਂ।

੬੦. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੋਸਜ੍ਜਂ। ਕੁਸੀਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਦਸਮਂ।

ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘਾਤਵਗ੍ਗੋ ਛਟ੍ਠੋ।

੭. ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭਾਦਿਵਗ੍ਗੋ

੬੧. ''ਨਾਹਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ [ਵਿਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰ ਪੀ॰)]। ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਪਠਮਂ।

੬੨. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਿਚ੍ਛਤਾ। ਮਹਿਚ੍ਛਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਂ।

੬੩. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾ। ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਤਤਿਯਂ।

੬੪. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾ। ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੬੫. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾ। ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬੬. ''ਨਾਹਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰੋ। ਅਯੋਨਿਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਨਸਿ ਕਰੋਤੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਛਟ੍ਠਂ।

੬੭. ''ਨਾਹਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰੋ। ਯੋਨਿਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਨਸਿ ਕਰੋਤੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੬੮. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ। ਅਸਮ੍ਪਜਾਨਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੬੯. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ। ਸਮ੍ਪਜਾਨਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਨਵਮਂ।

੧੦. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾ। ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਦਸਮਂ।

ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭਾਦਿਵਗ੍ਗੋ ਸਤ੍ਤਮੋ।

੮. ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਾਦਿਵਗ੍ਗੋ

੭੧. ‘‘ਨਾਹਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਤਾ। ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਪਠਮਂ।

੭੨. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਯੋਗੋ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ, ਅਨਨੁਯੋਗੋ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ। ਅਨੁਯੋਗਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ, ਅਨਨੁਯੋਗਾ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਦੁਤਿਯਂ।

੭੩. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਯੋਗੋ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ, ਅਨਨੁਯੋਗੋ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ। ਅਨੁਯੋਗਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ, ਅਨਨੁਯੋਗਾ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਤਤਿਯਂ।

੭੪. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਨ ਭਾਵਨਾਪਾਰਿਪੂਰਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰੋ। ਅਯੋਨਿਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਨਸਿ ਕਰੋਤੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਨ ਭਾਵਨਾਪਾਰਿਪੂਰਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੭੫. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਭਾਵਨਾਪਾਰਿਪੂਰਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰੋ । ਯੋਨਿਸੋ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਨਸਿ ਕਰੋਤੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਭਾਵਨਾਪਾਰਿਪੂਰਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੭੬. ‘‘ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਿਕਾ ਏਸਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਹਾਨਿ ਯਦਿਦਂ ਞਾਤਿਪਰਿਹਾਨਿ। ਏਤਂ ਪਤਿਕਿਟ੍ਠਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਹਾਨੀਨਂ ਯਦਿਦਂ ਪਞ੍ਞਾਪਰਿਹਾਨੀ’’ਤਿ। ਛਟ੍ਠਂ।

੭੭. ‘‘ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਿਕਾ ਏਸਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵੁਦ੍ਧਿ ਯਦਿਦਂ ਞਾਤਿਵੁਦ੍ਧਿ। ਏਤਦਗ੍ਗਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵੁਦ੍ਧੀਨਂ ਯਦਿਦਂ ਪਞ੍ਞਾਵੁਦ੍ਧਿ। ਤਸ੍ਮਾਤਿਹ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਵਂ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – ‘ਪਞ੍ਞਾਵੁਦ੍ਧਿਯਾ ਵਦ੍ਧਿਸ੍ਸਾਮਾ’ਤਿ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਵੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੭੮. ‘‘ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਿਕਾ ਏਸਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਹਾਨਿ ਯਦਿਦਂ ਭੋਗਪਰਿਹਾਨਿ। ਏਤਂ ਪਤਿਕਿਟ੍ਠਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਹਾਨੀਨਂ ਯਦਿਦਂ ਪਞ੍ਞਾਪਰਿਹਾਨੀ’’ਤਿ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੭੯. ‘‘ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਿਕਾ ਏਸਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵੁਦ੍ਧਿ ਯਦਿਦਂ ਭੋਗਵੁਦ੍ਧਿ। ਏਤਦਗ੍ਗਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵੁਦ੍ਧੀਨਂ ਯਦਿਦਂ ਪਞ੍ਞਾਵੁਦ੍ਧਿ। ਤਸ੍ਮਾਤਿਹ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਵਂ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – ‘ਪਞ੍ਞਾਵੁਦ੍ਧਿਯਾ ਵਦ੍ਧਿਸ੍ਸਾਮਾ’ਤਿ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਵੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ। ਨਵਮਂ।

੮੦. ''ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਿਕਾ ਏਸਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਹਾਨਿ ਯਦਿਦਂ ਯਸੋਪਰਿਹਾਨਿ। ਏਤਂ ਪਤਿਕਿਟ੍ਠਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਹਾਨੀਨਂ ਯਦਿਦਂ ਪਞ੍ਞਾਪਰਿਹਾਨੀ''ਤਿ। ਦਸਮਂ।

ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਾਦਿਵਗ੍ਗੋ ਅਟ੍ਠਮੋ।

੯. ਪਮਾਦਾਦਿਵਗ੍ਗੋ

੮੧. ‘‘ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਿਕਾ ਏਸਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵੁਦ੍ਧਿ ਯਦਿਦੰ ਯਸੋਵੁਦ੍ਧਿ। ਏਤਦਗ੍ਗੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵੁਦ੍ਧੀਨੰ ਯਦਿਦੰ ਪਞ੍ਞਾਵੁਦ੍ਧਿ। ਤਸ੍ਮਾਤਿਹ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਵੰ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੰ – ‘ਪਞ੍ਞਾਵੁਦ੍ਧਿਯਾ ਵਦ੍ਧਿਸ੍ਸਾਮਾ’ਤਿ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਵੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ। ਪਠਮੰ।

੮੨. ‘‘ਨਾਹੰ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞੰ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵੰ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਮਾਦੋ। ਪਮਾਦੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਦੁਤਿਯੰ।

੮੩. ‘‘ਨਾਹੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞੰ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵੰ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਮਾਦੋ। ਅਪ੍ਪਮਾਦੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਤਤਿਯੰ।

੮੪. ‘‘ਨਾਹੰ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞੰ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵੰ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੋਸਜ੍ਜੰ। ਕੋਸਜ੍ਜੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥੰ।

੮੫. ‘‘ਨਾਹੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞੰ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵੰ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ। ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਪਞ੍ਚਮੰ।

੮੬. ‘‘ਨਾਹੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞੰ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵੰ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਿਚ੍ਛਤਾ। ਮਹਿਚ੍ਛਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਛਟ੍ਠੰ।

੮੭. ‘‘ਨਾਹੰ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞੰ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵੰ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾ। ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਤਮੰ।

੮੮. ‘‘ਨਾਹੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞੰ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵੰ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾ। ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਅਟ੍ਠਮੰ।

੮੯. ‘‘ਨਾਹੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞੰ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵੰ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾ। ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਨਵਮੰ।

੯੦. ‘‘ਨਾਹੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞੰ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵੰ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰੋ। ਅਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰੋ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਦਸਮੰ।

੯੧. ‘‘ਨਾਹੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞੰ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵੰ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰੋ। ਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਏਕਾਦਸਮੰ।

੯੨. ‘‘ਨਾਹੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞੰ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵੰ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞੰ। ਅਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਦ੍ਵਾਦਸਮੰ।

੯੩. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵਂ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ। ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਤੇਰਸਮਂ।

੯੪. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵਂ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾ। ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਚੁਦ੍ਦਸਮਂ।

੯੫. ‘‘ਨਾਹਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵਂ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਤਾ। ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਪਨ੍ਨਰਸਮਂ।

੯੬. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵਂ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਯੋਗੋ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ, ਅਨਨੁਯੋਗੋ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ। ਅਨੁਯੋਗੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ, ਅਨਨੁਯੋਗੋ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਸੋਲ਼ਸਮਂ।

੯੭. ‘‘ਨਾਹਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵਂ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਯੋਗੋ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ, ਅਨਨੁਯੋਗੋ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ। ਅਨੁਯੋਗੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ, ਅਨਨੁਯੋਗੋ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਤਰਸਮਂ।

ਪਮਾਦਾਦਿਵਗ੍ਗੋ ਨਵਮੋ।

੧੦. ਦੁਤਿਯਪਮਾਦਾਦਿਵਗ੍ਗੋ

੯੮. ‘‘ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੰ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਨਾਞ੍ਞੰ ਏਕਙ੍ਗਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੰ ਏਵੰ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਮਾਦੋ। ਪਮਾਦੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਪਠਮੰ।

੯੯. ‘‘ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਨਾਞ੍ਞੰ ਏਕਙ੍ਗਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੰ ਏਵੰ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਮਾਦੋ। ਅਪ੍ਪਮਾਦੋ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਦੁਤਿਯੰ।

੧੦੦. ‘‘ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਨਾਞ੍ਞੰ ਏਕਙ੍ਗਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੰ ਏਵੰ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੋਸਜ੍ਜੰ। ਕੋਸਜ੍ਜੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਤਤਿਯੰ।

੧੦੧. ‘‘ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਨਾਞ੍ਞੰ ਏਕਙ੍ਗਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੰ ਏਵੰ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ। ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥੰ।

੧੦੨-੧੦੯. ‘‘ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੰ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਨਾਞ੍ਞੰ ਏਕਙ੍ਗਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੰ ਏਵੰ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਿਚ੍ਛਤਾ…ਪੇ॰… ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾ… ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾ… ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾ… ਅਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰੋ… ਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰੋ… ਅਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞੰ… ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞੰ… ਦ੍ਵਾਦਸਮੰ।

੧੧੦. ‘‘ਬਾਹਿਰੰ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਨਾਞ੍ਞੰ ਏਕਙ੍ਗਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੰ ਏਵੰ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾ। ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਤੇਰਸਮੰ।

੧੧੧. ‘‘ਬਾਹਿਰੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਨਾਞ੍ਞੰ ਏਕਙ੍ਗਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੰ ਏਵੰ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਤਾ। ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਚੁਦ੍ਦਸਮੰ।

੧੧੨. ‘‘ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੰ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਨਾਞ੍ਞੰ ਏਕਙ੍ਗਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੰ ਏਵੰ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਯੋਗੋ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ, ਅਨਨੁਯੋਗੋ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ। ਅਨੁਯੋਗੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ, ਅਨਨੁਯੋਗੋ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਮਹਤੋ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਪਨ੍ਨਰਸਮੰ।

੧੧੩. ‘‘ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਨਾਞ੍ਞੰ ਏਕਙ੍ਗਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੰ ਏਵੰ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਯੋਗੋ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ, ਅਨਨੁਯੋਗੋ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ। ਅਨੁਯੋਗੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ, ਅਨਨੁਯੋਗੋ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਸੋਲ਼ਸਮੰ।

੧੧੪. ‘‘ਨਾਹੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞੰ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵੰ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਅਨ੍ਤਰਧਾਨਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਮਾਦੋ। ਪਮਾਦੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਅਨ੍ਤਰਧਾਨਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਤਰਸਮੰ।

੧੧੫. ‘‘ਨਾਹੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞੰ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵੰ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਅਨਨ੍ਤਰਧਾਨਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਮਾਦੋ। ਅਪ੍ਪਮਾਦੋ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਅਨਨ੍ਤਰਧਾਨਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ। ਅਟ੍ਠਾਰਸਮੰ।

੧੧੬. ''ਨਾਹਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਅਨ੍ਤਰਧਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੋਸਜ੍ਜਂ। ਕੋਸਜ੍ਜਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਅਨ੍ਤਰਧਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ। ਏਕੂਨਵੀਸਤਿਮਂ।

੧੧੭. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਅਨਨ੍ਤਰਧਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ। ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਅਨਨ੍ਤਰਧਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ। ਵੀਸਤਿਮਂ।

੧੧੮-੧੨੮. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਅਨ੍ਤਰਧਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਿਚ੍ਛਤਾ...ਪੇ॰... ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾ... ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾ... ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾ... ਅਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰੋ... ਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰੋ... ਅਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ... ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ ... ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾ... ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਤਾ... ਅਨੁਯੋਗੋ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ, ਅਨਨੁਯੋਗੋ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ। ਅਨੁਯੋਗੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ, ਅਨਨੁਯੋਗੋ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਅਨ੍ਤਰਧਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ। ਏਕਤ੍ਤਿਂਸਤਿਮਂ।

੧੨੯. ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਅਨਨ੍ਤਰਧਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਯੋਗੋ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ, ਅਨਨੁਯੋਗੋ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ। ਅਨੁਯੋਗੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ, ਅਨਨੁਯੋਗੋ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਅਨਨ੍ਤਰਧਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ। ਚਤੁਕ੍ਕੋਟਿਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ। ਬਾਤ੍ਤਿਂਸਤਿਮਂ।

੧੩੦. ''ਯੇ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਧਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਬਹੁਜਨਅਹਿਤਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਬਹੁਜਨਅਸੁਖਾਯ, ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ । ਬਹੁਞ੍ਚ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਚਿਮਂ [ਤੇਪਿਮਂ (ਸੀ॰)] ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਤੇਤ੍ਤਿਂਸਤਿਮਂ।

੧੩੧. ''ਯੇ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮੋਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਬਹੁਜਨਅਹਿਤਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਬਹੁਜਨਅਸੁਖਾਯ, ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ। ਬਹੁਞ੍ਚ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਚਿਮਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਤਿਂਸਤਿਮਂ।

੧੩੨-੧੩੯. ''ਯੇ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਵਿਨਯਂ ਵਿਨਯੋਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਨਯਂ ਅਵਿਨਯੋਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਭਾਸਿਤਂ ਅਲਪਿਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਭਾਸਿਤਂ ਲਪਿਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਭਾਸਿਤਂ ਲਪਿਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਅਭਾਸਿਤਂ ਅਲਪਿਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਨਾਚਿਣ੍ਣਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਆਚਿਣ੍ਣਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਆਚਿਣ੍ਣਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਅਨਾਚਿਣ੍ਣਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਬਹੁਜਨਅਹਿਤਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਬਹੁਜਨਅਸੁਖਾਯ, ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ। ਬਹੁਞ੍ਚ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਚਿਮਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਦ੍ਵਾਚਤ੍ਤਾਲੀਸਤਿਮਂ।

ਦੁਤਿਯਪਮਾਦਾਦਿਵਗ੍ਗੋ ਦਸਮੋ।

੧੧. ਅਧਮ੍ਮਵਗ੍ਗੋ

੧੪੦. ''ਯੇ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਧਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮੋਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਬਹੁਜਨਹਿਤਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਬਹੁਜਨਸੁਖਾਯ, ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ। ਬਹੁਞ੍ਚ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਚਿਮਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਠਪੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ [ਥਪੇਨ੍ਤੀਤਿ (ਕ॰)]। ਪਠਮਂ।

੧੪੧. ''ਯੇ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਬਹੁਜਨਹਿਤਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਬਹੁਜਨਸੁਖਾਯ, ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ। ਬਹੁਞ੍ਚ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਚਿਮਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਠਪੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਂ।

੧੪੨-੧੪੯. ''ਯੇ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਵਿਨਯਂ ਅਵਿਨਯੋਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਨਯਂ ਵਿਨਯੋਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਭਾਸਿਤਂ ਅਲਪਿਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਅਭਾਸਿਤਂ ਅਲਪਿਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਭਾਸਿਤਂ ਲਪਿਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਭਾਸਿਤਂ ਲਪਿਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਨਾਚਿਣ੍ਣਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਅਨਾਚਿਣ੍ਣਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਆਚਿਣ੍ਣਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਆਚਿਣ੍ਣਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਬਹੁਜਨਹਿਤਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਬਹੁਜਨਸੁਖਾਯ, ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ। ਬਹੁਞ੍ਚ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਚਿਮਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਠਪੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਦਸਮਂ।

ਅਧਮ੍ਮਵਗ੍ਗੋ ਏਕਾਦਸਮੋ।

੧੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਵਗ੍ਗੋ

੧੫੦. ''ਯੇ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਬਹੁਜਨਅਹਿਤਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਬਹੁਜਨਅਸੁਖਾਯ, ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ। ਬਹੁਞ੍ਚ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਚਿਮਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਪਠਮਂ।

੧੫੧. ''ਯੇ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਬਹੁਜਨਅਹਿਤਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਬਹੁਜਨਅਸੁਖਾਯ, ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ। ਬਹੁਞ੍ਚ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਚਿਮਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਂ।

੧੫੨-੧੫੯. ''ਯੇ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਲਹੁਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਗਰੁਕਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਗਰੁਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਲਹੁਕਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਾਵਸੇਸਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਵਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਨਵਸੇਸਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਾਵਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਬਹੁਜਨਅਹਿਤਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਬਹੁਜਨਅਸੁਖਾਯ, ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ। ਬਹੁਞ੍ਚ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਚਿਮਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਦਸਮਂ।

੧੬੦. ''ਯੇ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਬਹੁਜਨਹਿਤਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਬਹੁਜਨਸੁਖਾਯ, ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ। ਬਹੁਞ੍ਚ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਚਿਮਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਠਪੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਏਕਾਦਸਮਂ।

੧੬੧. ''ਯੇ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਬਹੁਜਨਹਿਤਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਬਹੁਜਨਸੁਖਾਯ, ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ। ਬਹੁਞ੍ਚ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਚਿਮਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਠਪੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਦ੍ਵਾਦਸਮਂ।

੧੬੨-੧੬੯. ''ਯੇ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਲਹੁਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਲਹੁਕਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ... ਗਰੁਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਗਰੁਕਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ... ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ... ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ... ਸਾਵਸੇਸਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਾਵਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ... ਅਨਵਸੇਸਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਵਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ... ਸਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ... ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਬਹੁਜਨਹਿਤਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਬਹੁਜਨਸੁਖਾਯ, ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ। ਬਹੁਞ੍ਚ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਚਿਮਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਠਪੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਵੀਸਤਿਮਂ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਵਗ੍ਗੋ ਦ੍ਵਾਦਸਮੋ।

੧੩. ਏਕਪੁਗ੍ਗਲਵਗ੍ਗੋ

੧੭੦. ''ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਬਹੁਜਨਹਿਤਾਯ ਬਹੁਜਨਸੁਖਾਯ ਲੋਕਾਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਅਤ੍ਥਾਯ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ । ਕਤਮੋ ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ? ਤਥਾਗਤੋ ਅਰਹਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ। ਅਯਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਬਹੁਜਨਹਿਤਾਯ ਬਹੁਜਨਸੁਖਾਯ ਲੋਕਾਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਅਤ੍ਥਾਯ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨ''ਨ੍ਤਿ।

੧੭੧. ''ਏਕਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਦੁਲ੍ਲਭੋ ਲੋਕਸ੍ਮਿਂ। ਕਤਮਸ੍ਸ ਏਕਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ? ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ। ਇਮਸ੍ਸ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਦੁਲ੍ਲਭੋ ਲੋਕਸ੍ਮਿ''ਨ੍ਤਿ।

੧੭੨. ''ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਅਚ੍ਛਰਿਯਮਨੁਸ੍ਸੋ। ਕਤਮੋ ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ? ਤਥਾਗਤੋ ਅਰਹਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ। ਅਯਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਅਚ੍ਛਰਿਯਮਨੁਸ੍ਸੋ''ਤਿ।

੧੭੩. ''ਏਕਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਾਲਕਿਰਿਯਾ ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਨੁਤਪ੍ਪਾ [ਆਨੁਤਪ੍ਪਾ (ਸੀ॰)] ਹੋਤਿ। ਕਤਮਸ੍ਸ ਏਕਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ? ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ। ਇਮਸ੍ਸ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਕਾਲਕਿਰਿਯਾ ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਨੁਤਪ੍ਪਾ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੧੭੪. ''ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਅਦੁਤਿਯੋ ਅਸਹਾਯੋ ਅਪ੍ਪਟਿਮੋ ਅਪ੍ਪਟਿਸਮੋ ਅਪ੍ਪਟਿਭਾਗੋ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਸਮੋ ਅਸਮਸਮੋ ਦ੍ਵਿਪਦਾਨਂ ਅਗ੍ਗੋ। ਕਤਮੋ ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ? ਤਥਾਗਤੋ ਅਰਹਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ। ਅਯਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਅਦੁਤਿਯੋ ਅਸਹਾਯੋ ਅਪ੍ਪਟਿਮੋ ਅਪ੍ਪਟਿਸਮੋ ਅਪ੍ਪਟਿਭਾਗੋ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਸਮੋ ਅਸਮਸਮੋ ਦ੍ਵਿਪਦਾਨਂ ਅਗ੍ਗੋ''ਤਿ।

੧੭੫-੧੮੬. ''ਏਕਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਤੁਭਾਵਾ ਮਹਤੋ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਹੋਤਿ, ਮਹਤੋ ਆਲੋਕਸ੍ਸ ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਹੋਤਿ, ਮਹਤੋ ਓਭਾਸਸ੍ਸ ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਹੋਤਿ, ਛਨ੍ਨਂ ਅਨੁਤ੍ਤਰਿਯਾਨਂ ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਹੋਤਿ, ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਨਂ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਹੋਤਿ, ਅਨੇਕਧਾਤੁਪਟਿਵੇਧੋ ਹੋਤਿ, ਨਾਨਾਧਾਤੁਪਟਿਵੇਧੋ ਹੋਤਿ, ਵਿਜ੍ਜਾਵਿਮੁਤ੍ਤਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਹੋਤਿ, ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਹੋਤਿ, ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਹੋਤਿ, ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਹੋਤਿ, ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਹੋਤਿ। ਕਤਮਸ੍ਸ ਏਕਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ? ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ। ਇਮਸ੍ਸ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਾਤੁਭਾਵਾ ਮਹਤੋ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਹੋਤਿ, ਮਹਤੋ ਆਲੋਕਸ੍ਸ ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਹੋਤਿ, ਮਹਤੋ ਓਭਾਸਸ੍ਸ ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਹੋਤਿ, ਛਨ੍ਨਂ ਅਨੁਤ੍ਤਰਿਯਾਨਂ ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਹੋਤਿ, ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਨਂ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਹੋਤਿ, ਅਨੇਕਧਾਤੁਪਟਿਵੇਧੋ ਹੋਤਿ, ਨਾਨਾਧਾਤੁਪਟਿਵੇਧੋ ਹੋਤਿ, ਵਿਜ੍ਜਾਵਿਮੁਤ੍ਤਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਹੋਤਿ, ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਹੋਤਿ, ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਹੋਤਿ, ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਹੋਤਿ, ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੧੮੭. ''ਨਾਹਂ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਪੁਗ੍ਗਲਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤਿਤਂ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਅਨੁਪ੍ਪਵਤ੍ਤੇਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ। ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤੇਨ ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤਿਤਂ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਅਨੁਪ੍ਪਵਤ੍ਤੇਤੀ''ਤਿ।

ਏਕਪੁਗ੍ਗਲਵਗ੍ਗੋ ਤੇਰਸਮੋ।

੧੪. ਏਤਦਗ੍ਗਵਗ੍ਗੋ

੧. ਪਠਮਵਗ੍ਗੋ

੧੮੮. ‘‘ਏਤਦਗ੍ਗਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਮ ਸਾਵਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਰਤ੍ਤਞ੍ਞੂਨਂ ਯਦਿਦਂ ਅਞ੍ਞਾਸਿਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ’’ [ਅਞ੍ਞਾਤਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋਤਿ (ਕ॰), ਅਞ੍ਞਾਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰ ਪੀ॰)]।

੧੮੯. ... ਮਹਾਪਞ੍ਞਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ।

੧੯੦. ... ਇਦ੍ਧਿਮਨ੍ਤਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ।

੧੯੧. ... ਧੁਤਵਾਦਾਨਂ [ਧੁਤਙ੍ਗਧਰਾਨਂ (ਕਤ੍ਥਚਿ)] ਯਦਿਦਂ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ।

੧੯੨. ... ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ।

੧੯੩. ... ਉਚ੍ਚਾਕੁਲਿਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਭਦ੍ਦਿਯੋ ਕਾਲ਼ਿਗੋਧਾਯਪੁਤ੍ਤੋ।

੧੯੪. ... ਮਞ੍ਜੁਸ੍ਸਰਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਲਕੁਣ੍ਡਕ [ਲਕੁਣ੍ਟਕ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)] ਭਦ੍ਦਿਯੋ।

੧੯੫. ... ਸੀਹਨਾਦਿਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਪਿਣ੍ਡੋਲਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ।

੧੯੬. ... ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਪੁਣ੍ਣੋ ਮਨ੍ਤਾਣਿਪੁਤ੍ਤੋ।

੧੯੭. ... ਸਂਖਿਤ੍ਤੇਨ ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਅਤ੍ਥਂ ਵਿਭਜਨ੍ਤਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਮਹਾਕਚ੍ਚਾਨੋਤਿ।

ਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

੨. ਦੁਤਿਯਵਗ੍ਗੋ

੧੯੮. ‘‘ਏਤਦਗ੍ਗਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਮ ਸਾਵਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਮਨੋਮਯਂ ਕਾਯਂ ਅਭਿਨਿਮ੍ਮਿਨਨ੍ਤਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ’’ [ਚੁਲ੍ਲਪਨ੍ਥਕੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰ ਪੀ॰)]।

੧੯੯. ... ਚੇਤੋਵਿਵਟ੍ਟਕੁਸਲਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ।

੨੦੦. ... ਸਞ੍ਞਾਵਿਵਟ੍ਟਕੁਸਲਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਮਹਾਪਨ੍ਥਕੋ।

੨੦੧. ... ਅਰਣਵਿਹਾਰੀਨਂ ਯਦਿਦਂ ਸੁਭੂਤਿ।

੨੦੨. ... ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਸੁਭੂਤਿ।

੨੦੩. ... ਆਰਞ੍ਞਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਰੇਵਤੋ ਖਦਿਰਵਨਿਯੋ।

੨੦੪. … ਝਾਯੀਨਂ ਯਦਿਦਂ ਕਙ੍ਖਾਰੇਵਤੋ।

੨੦੫. … ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਸੋਣੋ ਕੋਲ਼ਿਵਿਸੋ।

੨੦੬. … ਕਲ੍ਯਾਣਵਾਕ੍ਕਰਣਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਸੋਣੋ ਕੁਟਿਕਣ੍ਣੋ।

੨੦੭. … ਲਾਭੀਨਂ ਯਦਿਦਂ ਸੀਵਲਿ।

੨੦੮. … ਸਦ੍ਧਾਧਿਮੁਤ੍ਤਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਵਕ੍ਕਲੀਤਿ।

ਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

੩. ਤਤਿਯਵਗ੍ਗੋ

੨੦੯. ‘‘ਏਤਦਗ੍ਗਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਮ ਸਾਵਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਰਾਹੁਲੋ’’।

੨੧੦. … ਸਦ੍ਧਾਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਰਟ੍ਠਪਾਲੋ।

੨੧੧. … ਪਠਮਂ ਸਲਾਕਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਕੁਣ੍ਡਧਾਨੋ।

੨੧੨. … ਪਟਿਭਾਨਵਨ੍ਤਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਵਙ੍ਗੀਸੋ।

੨੧੩. … ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਉਪਸੇਨੋ ਵਙ੍ਗਨ੍ਤਪੁਤ੍ਤੋ।

੨੧੪. … ਸੇਨਾਸਨਪਞ੍ਞਾਪਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ।

੨੧੫. … ਦੇਵਤਾਨਂ ਪਿਯਮਨਾਪਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਪਿਲਿਨ੍ਦਵਚ੍ਛੋ।

੨੧੬. … ਖਿਪ੍ਪਾਭਿਞ੍ਞਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਬਾਹਿਯੋ ਦਾਰੁਚੀਰਿਯੋ।

੨੧੭. … ਚਿਤ੍ਤਕਥਿਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਕੁਮਾਰਕਸ੍ਸਪੋ।

੨੧੮. … ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਪਤ੍ਤਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਮਹਾਕੋਟ੍ਠਿਤੋਤਿ [ਮਹਾਕੋਟ੍ਠਿਕੋਤਿ (ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਸੁਤ੍ਤੇਸੁ ਮਰਮ੍ਮਪੋਤ੍ਥਕੇ)]।

ਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

੪. ਚਤੁਤ੍ਥਵਗ੍ਗੋ

੨੧੯. ‘‘ਏਤਦਗ੍ਗਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਮ ਸਾਵਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਆਨਨ੍ਦੋ’’।

੨੨੦. … ਸਤਿਮਨ੍ਤਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਆਨਨ੍ਦੋ।

੨੨੧. … ਗਤਿਮਨ੍ਤਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਆਨਨ੍ਦੋ।

२२२. ... ਧਿਤਿਮਨ੍ਤਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਆਨਨ੍ਦੋ।

२२३. ... ਉਪਟ੍ਠਾਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਆਨਨ੍ਦੋ।

२२४. ... ਮਹਾਪਰਿਸਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਉਰੁਵੇਲਕਸ੍ਸਪੋ।

२२५. ... ਕੁਲਪ੍ਪਸਾਦਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਕਾਲ਼ੁਦਾਯੀ।

२२६. ... ਅਪ੍ਪਾਬਾਧਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਬਾਕੁਲੋ [ਬਕ੍ਕੁਲੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰ ਪੀ॰)]।

२२७. ... ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਸੋਭਿਤੋ।

२२८. ... ਵਿਨਯਧਰਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਉਪਾਲਿ।

२२९. ... ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਨਨ੍ਦਕੋ।

२३०. ... ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਨਨ੍ਦੋ।

२३१. ... ਭਿਕ੍ਖੁਓਵਾਦਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਮਹਾਕਪ੍ਪਿਨੋ।

२३२. ... ਤੇਜੋਧਾਤੁਕੁਸਲਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਸਾਗਤੋ।

२३३. ... ਪਟਿਭਾਨੇਯ੍ਯਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਰਾਧੋ।

२३४. ... ਲੂਖਚੀਵਰਧਰਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਮੋਘਰਾਜਾਤਿ।

ਵਗ੍ਗੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ।

५. ਪਞ੍ਚਮਵਗ੍ਗੋ

२३५. ''ਏਤਦਗ੍ਗਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਮ ਸਾਵਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਰਤ੍ਤਞ੍ਞੂਨਂ ਯਦਿਦਂ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿਗੋਤਮੀ''।

२३६. ... ਮਹਾਪਞ੍ਞਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਖੇਮਾ।

२३७. ... ਇਦ੍ਧਿਮਨ੍ਤੀਨਂ ਯਦਿਦਂ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ।

२३८. ... ਵਿਨਯਧਰਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਪਟਾਚਾਰਾ।

२३९. ... ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਧਮ੍ਮਦਿਨ੍ਨਾ।

२४०. ... ਝਾਯੀਨਂ ਯਦਿਦਂ ਨਨ੍ਦਾ।

२४१. ... ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਸੋਣਾ।

੨੪੨. … ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਬਕੁਲਾ [ਸਕੁਲਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰ ਪੀ॰)]।

੨੪੩. … ਖਿਪ੍ਪਾਭਿਞ੍ਞਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਭਦ੍ਦਾ ਕੁਣ੍ਡਲਕੇਸਾ।

੨੪੪. … ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤੀਨਂ ਯਦਿਦਂ ਭਦ੍ਦਾ ਕਾਪਿਲਾਨੀ।

੨੪੫. … ਮਹਾਭਿਞ੍ਞਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਭਦ੍ਦਕਚ੍ਚਾਨਾ।

੨੪੬. … ਲੂਖਚੀਵਰਧਰਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਕਿਸਾਗੋਤਮੀ।

੨੪੭. … ਸਦ੍ਧਾਧਿਮੁਤ੍ਤਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਸਿਙ੍ਗਾਲਕਮਾਤਾਤਿ [ਸਿਗਾਲਮਾਤਾਤਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰ ਪੀ॰)]।

ਵਗ੍ਗੋ ਪਞ੍ਚਮੋ।

੬. ਛਟ੍ਠਵਗ੍ਗੋ

੨੪੮. ''ਏਤਦਗ੍ਗਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਮ ਸਾਵਕਾਨਂ ਉਪਾਸਕਾਨਂ ਪਠਮਂ ਸਰਣਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਤਪੁਸ੍ਸਭਲ੍ਲਿਕਾ [ਤਪਸ੍ਸੁਭਲ੍ਲਿਕਾ (ਸੀ॰ ਪੀ॰)] ਵਾਣਿਜਾ''।

੨੪੯. … ਦਾਯਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਸੁਦਤ੍ਤੋ ਗਹਪਤਿ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ।

੨੫੦. … ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਚਿਤ੍ਤੋ ਗਹਪਤਿ ਮਚ੍ਛਿਕਾਸਣ੍ਡਿਕੋ।

੨੫੧. … ਚਤੂਹਿ ਸਙ੍ਗਹਵਤ੍ਥੂਹਿ ਪਰਿਸਂ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਹਤ੍ਥਕੋ ਆਲ਼ਵਕੋ।

੨੫੨. … ਪਣੀਤਦਾਯਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਮਹਾਨਾਮੋ ਸਕ੍ਕੋ।

੨੫੩. … ਮਨਾਪਦਾਯਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਉਗ੍ਗੋ ਗਹਪਤਿ ਵੇਸਾਲਿਕੋ।

੨੫੪. … ਸਙ੍ਘੁਪਟ੍ਠਾਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਹਤ੍ਥਿਗਾਮਕੋ ਉਗ੍ਗਤੋ ਗਹਪਤਿ।

੨੫੫. … ਅਵੇਚ੍ਚਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਸੂਰਮ੍ਬਟ੍ਠੋ [ਸੂਰੋ ਅਮ੍ਬਟ੍ਠੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰ ਪੀ॰) ਸੁਰੇਬਨ੍ਧੋ (ਕ॰)]।

੨੫੬. … ਪੁਗ੍ਗਲਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਜੀਵਕੋ ਕੋਮਾਰਭਚ੍ਚੋ।

੨੫੭. … ਵਿਸ੍ਸਾਸਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਨਕੁਲਪਿਤਾ ਗਹਪਤੀਤਿ।

ਵਗ੍ਗੋ ਛਟ੍ਠੋ।

੭. ਸਤ੍ਤਮਵਗ੍ਗੋ

੨੫੮. ''ਏਤਦਗ੍ਗਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਮ ਸਾਵਿਕਾਨਂ ਉਪਾਸਿਕਾਨਂ ਪਠਮਂ ਸਰਣਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਨਂ ਯਦਿਦਂ ਸੁਜਾਤਾ ਸੇਨਿਯਧੀਤਾ'' [ਸੇਨਾਨੀ ਧੀਤਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰ ਪੀ॰)]।

੨੫੯. … ਦਾਯਿਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਵਿਸਾਖਾ ਮਿਗਾਰਮਾਤਾ।

੨੬੦. … ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਖੁਜ੍ਜੁਤ੍ਤੁਰਾ।

੨੬੧. … ਮੇਤ੍ਤਾਵਿਹਾਰੀਨਂ ਯਦਿਦਂ ਸਾਮਾਵਤੀ।

੨੬੨. … ਝਾਯੀਨਂ ਯਦਿਦਂ ਉਤ੍ਤਰਾਨਨ੍ਦਮਾਤਾ।

੨੬੩. … ਪਣੀਤਦਾਯਿਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਸੁਪ੍ਪਵਾਸਾ ਕੋਲ਼ਿਯਧੀਤਾ।

੨੬੪. … ਗਿਲਾਨੁਪਟ੍ਠਾਕੀਨਂ ਯਦਿਦਂ ਸੁਪ੍ਪਿਯਾ ਉਪਾਸਿਕਾ।

੨੬੫. … ਅਵੇਚ੍ਚਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਕਾਤਿਯਾਨੀ।

੨੬੬. … ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਨਕੁਲਮਾਤਾ ਗਹਪਤਾਨੀ।

੨੬੭. … ਅਨੁਸ੍ਸਵਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਕਾਲ਼ੀ ਉਪਾਸਿਕਾ ਕੁਲਘਰਿਕਾ [ਕੁਲਘਰਿਕਾ (ਕ॰)] ਤਿ।

ਵਗ੍ਗੋ ਸਤ੍ਤਮੋ।

ਏਤਦਗ੍ਗਵਗ੍ਗੋ ਚੁਦ੍ਦਸਮੋ।

੧੫. ਅਟ੍ਠਾਨਪਾਲ਼ਿ

੧. ਪਠਮਵਗ੍ਗੋ

੨੬੮. ‘‘ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਕਞ੍ਚਿ [ਕਿਞ੍ਚਿ (ਕ॰)] ਸਙ੍ਖਾਰਂ ਨਿਚ੍ਚਤੋ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ। ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਕਞ੍ਚਿ ਸਙ੍ਖਾਰਂ ਨਿਚ੍ਚਤੋ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ। ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ।

੨੬੯. ‘‘ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਕਞ੍ਚਿ ਸਙ੍ਖਾਰਂ ਸੁਖਤੋ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ। ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਕਞ੍ਚਿ ਸਙ੍ਖਾਰਂ ਸੁਖਤੋ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ। ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ।

੨੭੦. ‘‘ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਕਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮਂ ਅਤ੍ਤਤੋ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ। ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਕਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮਂ ਅਤ੍ਤਤੋ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ। ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ।

੨੭੧. ‘‘ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਮਾਤਰਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯ। ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਮਾਤਰਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯ। ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ।

੨੭੨. ‘‘ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਪਿਤਰਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯ। ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਪਿਤਰਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯ। ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ।

੨੭੩. ‘‘ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਰਹਨ੍ਤਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯ। ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਅਰਹਨ੍ਤਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯ। ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ।

੨੭੪. ‘‘ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਲੋਹਿਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ। ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਲੋਹਿਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ। ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ।

੨੭੫. ‘‘ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯ। ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯ। ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ।

੨੭੬. ‘‘ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਞ੍ਞਂ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯ। ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਅਞ੍ਞਂ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯ। ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ।

੨੭੭. ‘‘ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਲੋਕਧਾਤੁਯਾ ਦ੍ਵੇ ਅਰਹਨ੍ਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾ ਅਪੁਬ੍ਬਂ ਅਚਰਿਮਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ। ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਲੋਕਧਾਤੁਯਾ ਏਕੋਵ ਅਰਹਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ। ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ।

ਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

૨. ਦੁਤਿਯਵੱਗੋ

੨੭੮. ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਲੋਕਧਾਤੁਯਾ ਦ੍ਵੇ ਰਾਜਾਨੋ ਚਕ੍ਕਵੱਤੀ ਅਪੁਬ੍ਬਂ ਅਚਰਿਮਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ। ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ । ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਲੋਕਧਾਤੁਯਾ ਏਕੋ ਰਾਜਾ ਚਕ੍ਕਵੱਤੀ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ। ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ।

੨੭੯. ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਇਤ੍ਥੀ ਅਰਹਂ ਅਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ। ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ, ਏਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਪੁਰਿਸੋ ਅਰਹਂ ਅਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ। ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ।

੨੮੦. ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਇਤ੍ਥੀ ਰਾਜਾ ਅਸ੍ਸ ਚਕ੍ਕਵੱਤੀ। ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਪੁਰਿਸੋ ਰਾਜਾ ਅਸ੍ਸ ਚਕ੍ਕਵੱਤੀ। ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ।

੨੮੧-੨੮੩. ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਇਤ੍ਥੀ ਸਕ੍ਕਤ੍ਤਂ ਕਾਰੇਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਮਾਰਤ੍ਤਂ ਕਾਰੇਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਬ੍ਰਹ੍ਮਤ੍ਤਂ ਕਾਰੇਯ੍ਯ। ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਪੁਰਿਸੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਤਂ ਕਾਰੇਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਮਾਰਤ੍ਤਂ ਕਾਰੇਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਬ੍ਰਹ੍ਮਤ੍ਤਂ ਕਾਰੇਯ੍ਯ। ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ।

੨੮੪. ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਸ ਇਟ੍ਠੋ ਕਨ੍ਤੋ ਮਨਾਪੋ ਵਿਪਾਕੋ ਨਿਬ੍ਬੱਤੇਯ੍ਯ। ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਸ ਅਨਿਟ੍ਠੋ ਅਕਨ੍ਤੋ ਅਮਨਾਪੋ ਵਿਪਾਕੋ ਨਿਬ੍ਬੱਤੇਯ੍ਯ। ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ।

੨੮੫-੨੮੬. ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਯਂ ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਸ ਇਟ੍ਠੋ ਕਨ੍ਤੋ ਮਨਾਪੋ ਵਿਪਾਕੋ ਨਿਬ੍ਬੱਤੇਯ੍ਯ। ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਸ ਅਨਿਟ੍ਠੋ ਅਕਨ੍ਤੋ ਅਮਨਾਪੋ ਵਿਪਾਕੋ ਨਿਬ੍ਬੱਤੇਯ੍ਯ। ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ।

ਵੱਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

੩. ਤਤਿਯਵੱਗੋ

੨੮੭. ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤਸ੍ਸ ਅਨਿਟ੍ਠੋ ਅਕਨ੍ਤੋ ਅਮਨਾਪੋ ਵਿਪਾਕੋ ਨਿਬ੍ਬੱਤੇਯ੍ਯ। ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤਸ੍ਸ ਇਟ੍ਠੋ ਕਨ੍ਤੋ ਮਨਾਪੋ ਵਿਪਾਕੋ ਨਿਬ੍ਬੱਤੇਯ੍ਯ। ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ।

੨੮੮-੨੮੯. ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਵਚੀਸੁਚਰਿਤਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸੁਚਰਿਤਸ੍ਸ ਅਨਿਟ੍ਠੋ ਅਕਨ੍ਤੋ ਅਮਨਾਪੋ ਵਿਪਾਕੋ ਨਿਬ੍ਬੱਤੇਯ੍ਯ। ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਮਨੋਸੁਚਰਿਤਸ੍ਸ ਇਟ੍ਠੋ ਕਨ੍ਤੋ ਮਨਾਪੋ ਵਿਪਾਕੋ ਨਿਬ੍ਬੱਤੇਯ੍ਯ। ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ।

੨੯੦. ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ ਤਨ੍ਨਿਦਾਨਾ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰਂ ਮਰਣਾ ਸੁਗਤਿਂ ਸਗ੍ਗਂ ਲੋਕਂ ਉਪਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ। ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ ਤਨ੍ਨਿਦਾਨਾ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰਂ ਮਰਣਾ ਅਪਾਯਂ ਦੁਗ੍ਗਤਿਂ ਵਿਨਿਪਾਤਂ ਨਿਰਯਂ ਉਪਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ। ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ।

੨੯੧-੨੯੨. ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯੰ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ...ਪੇ॰... ਯੰ ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ ਤਨ੍ਨਿਦਾਨਾ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਸੁਗਤਿੰ ਸਗ੍ਗੰ ਲੋਕੰ ਉਪਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ। ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯੰ ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ ਤਨ੍ਨਿਦਾਨਾ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਅਪਾਯੰ ਦੁਗ੍ਗਤਿੰ ਵਿਨਿਪਾਤੰ ਨਿਰਯੰ ਉਪਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ। ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ।

੨੯੩. ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯੰ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ ਤਨ੍ਨਿਦਾਨਾ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਅਪਾਯੰ ਦੁਗ੍ਗਤਿੰ ਵਿਨਿਪਾਤੰ ਨਿਰਯੰ ਉਪਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ। ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯੰ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ ਤਨ੍ਨਿਦਾਨਾ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਸੁਗਤਿੰ ਸਗ੍ਗੰ ਲੋਕੰ ਉਪਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ। ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ।

੨੯੪-੨੯੫. ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ ਯੰ ਵਚੀਸੁਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ...ਪੇ॰... ਯੰ ਮਨੋਸੁਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ ਤਨ੍ਨਿਦਾਨਾ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਅਪਾਯੰ ਦੁਗ੍ਗਤਿੰ ਵਿਨਿਪਾਤੰ ਨਿਰਯੰ ਉਪਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ। ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯੰ ਮਨੋਸੁਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ ਤਨ੍ਨਿਦਾਨਾ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਸੁਗਤਿੰ ਸਗ੍ਗੰ ਲੋਕੰ ਉਪਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ। ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ।

ਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

ਅਟ੍ਠਾਨਪਾਲ਼ਿ ਪਨ੍ਨਰਸਮੋ।

੧੬. ਏਕਧਮ੍ਮਪਾਲ਼ਿ

੧. ਪਠਮਵਗ੍ਗੋ

੨੯੬. ‘‘ਏਕਧਮ੍ਮੋ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਾਵਿਤੋ ਬਹੁਲੀਕਤੋ ਏਕਨ੍ਤਨਿਬ੍ਬਿਦਾਯ ਵਿਰਾਗਾਯ ਨਿਰੋਧਾਯ ਉਪਸਮਾਯ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੋਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ। ਕਤਮੋ ਏਕਧਮ੍ਮੋ? ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਸ੍ਸਤਿ। ਅਯਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਧਮ੍ਮੋ ਭਾਵਿਤੋ ਬਹੁਲੀਕਤੋ ਏਕਨ੍ਤਨਿਬ੍ਬਿਦਾਯ ਵਿਰਾਗਾਯ ਨਿਰੋਧਾਯ ਉਪਸਮਾਯ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੋਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ।

੨੯੭. ‘‘ਏਕਧਮ੍ਮੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਾਵਿਤੋ ਬਹੁਲੀਕਤੋ ਏਕਨ੍ਤਨਿਬ੍ਬਿਦਾਯ ਵਿਰਾਗਾਯ ਨਿਰੋਧਾਯ ਉਪਸਮਾਯ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੋਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ। ਕਤਮੋ ਏਕਧਮ੍ਮੋ? ਧਮ੍ਮਾਨੁਸ੍ਸਤਿ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਘਾਨੁਸ੍ਸਤਿ... ਸੀਲਾਨੁਸ੍ਸਤਿ... ਚਾਗਾਨੁਸ੍ਸਤਿ... ਦੇਵਤਾਨੁਸ੍ਸਤਿ... ਆਨਾਪਾਨਸ੍ਸਤਿ... ਮਰਣਸ੍ਸਤਿ... ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ... ਉਪਸਮਾਨੁਸ੍ਸਤਿ। ਅਯਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਧਮ੍ਮੋ ਭਾਵਿਤੋ ਬਹੁਲੀਕਤੋ ਏਕਨ੍ਤਨਿਬ੍ਬਿਦਾਯ ਵਿਰਾਗਾਯ ਨਿਰੋਧਾਯ ਉਪਸਮਾਯ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੋਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ।

ਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

੨. ਦੁਤਿਯਵਗ੍ਗੋ

੨੯੮. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ। ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ’’ਤਿ।

੨੯੯. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ। ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਕਸ੍ਸ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ’’ਤਿ।

੩੦੦. ‘‘ਨਾਹਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ। ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੀ’’ਤਿ।

੩੦੧. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ। ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਕਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੀ’’ਤਿ।

੩੦੨. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ ਪਵਡ੍ਢਤਿ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰੋ। ਅਯੋਨਿਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਨਸਿ ਕਰੋਤੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ ਪਵਡ੍ਢਤੀ’’ਤਿ।

੩੦੩. ‘‘ਨਾਹੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞੰ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਪਵਡ੍ਢਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰੋ। ਯੋਨਿਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਨਸਿ ਕਰੋਤੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਪਵਡ੍ਢਤੀ’’ਤਿ।

੩੦੪. ‘‘ਨਾਹੰ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞੰ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ [ਯੇਨੇਵੰ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕੰ॰ ਪੀ॰)] ਸਤ੍ਤਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਅਪਾਯੰ ਦੁਗ੍ਗਤਿੰ ਵਿਨਿਪਾਤੰ ਨਿਰਯੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ। ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਯਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਸਤ੍ਤਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਅਪਾਯੰ ਦੁਗ੍ਗਤਿੰ ਵਿਨਿਪਾਤੰ ਨਿਰਯੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀ’’ਤਿ।

੩੦੫. ‘‘ਨਾਹੰ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞੰ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੇਨ ਸਤ੍ਤਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਸੁਗਤਿੰ ਸਗ੍ਗੰ ਲੋਕੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ। ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਯਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਸਤ੍ਤਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਸੁਗਤਿੰ ਸਗ੍ਗੰ ਲੋਕੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀ’’ਤਿ।

੩੦੬. ‘‘ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਯਞ੍ਚੇਵ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ ਯਥਾਦਿਟ੍ਠਿ ਸਮਤ੍ਤੰ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨੰ ਯਞ੍ਚ ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ... ਪੇ॰... ਯਞ੍ਚ ਮਨੋਕਮ੍ਮੰ ਯਥਾਦਿਟ੍ਠਿ ਸਮਤ੍ਤੰ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨੰ ਯਾ ਚ ਚੇਤਨਾ ਯਾ ਚ ਪਤ੍ਥਨਾ ਯੋ ਚ ਪਣਿਧਿ ਯੇ ਚ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨਿਟ੍ਠਾਯ ਅਕਨ੍ਤਾਯ ਅਮਨਾਪਾਯ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤੰ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਦਿਟ੍ਠਿ ਹਿਸ੍ਸ [ਦਿਟ੍ਠਿ ਹਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕੰ॰ ਪੀ॰)], ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਪਿਕਾ। ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਨਿਮ੍ਬਬੀਜੰ ਵਾ ਕੋਸਾਤਕਿਬੀਜੰ ਵਾ ਤਿਤ੍ਤਕਲਾਬੁਬੀਜੰ ਵਾ ਅਲ੍ਲਾਯ ਪਥਵਿਯਾ [ਪਠਵਿਯਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕੰ॰ ਪੀ॰)] ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਯਞ੍ਚੇਵ ਪਥਵਿਰਸੰ ਉਪਾਦਿਯਤਿ ਯਞ੍ਚ ਆਪੋਰਸੰ ਉਪਾਦਿਯਤਿ ਸਬ੍ਬੰ ਤੰ ਤਿਤ੍ਤਕਤ੍ਤਾਯ ਕਟੁਕਤ੍ਤਾਯ ਅਸਾਤਤ੍ਤਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ। ਤੰ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਬੀਜੰ ਹਿਸ੍ਸ [ਵੀਜੰ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕੰ॰ ਪੀ॰)], ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਪਕੰ। ਏਵਮੇਵੰ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਯਞ੍ਚੇਵ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ ਯਥਾਦਿਟ੍ਠਿ ਸਮਤ੍ਤੰ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨੰ ਯਞ੍ਚ ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ...ਪੇ॰... ਯਞ੍ਚ ਮਨੋਕਮ੍ਮੰ ਯਥਾਦਿਟ੍ਠਿ ਸਮਤ੍ਤੰ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨੰ ਯਾ ਚ ਚੇਤਨਾ ਯਾ ਚ ਪਤ੍ਥਨਾ ਯੋ ਚ ਪਣਿਧਿ ਯੇ ਚ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨਿਟ੍ਠਾਯ ਅਕਨ੍ਤਾਯ ਅਮਨਾਪਾਯ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤੰ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਦਿਟ੍ਠਿ ਹਿਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਪਿਕਾ’’ਤਿ।

੩੦੭. ‘‘ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਕਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਯਞ੍ਚੇਵ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ ਯਥਾਦਿਟ੍ਠਿ ਸਮਤ੍ਤੰ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨੰ ਯਞ੍ਚ ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ... ਪੇ॰... ਯਞ੍ਚ ਮਨੋਕਮ੍ਮੰ ਯਥਾਦਿਟ੍ਠਿ ਸਮਤ੍ਤੰ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨੰ ਯਾ ਚ ਚੇਤਨਾ ਯਾ ਚ ਪਤ੍ਥਨਾ ਯੋ ਚ ਪਣਿਧਿ ਯੇ ਚ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਧਮ੍ਮਾ ਇਟ੍ਠਾਯ ਕਨ੍ਤਾਯ ਮਨਾਪਾਯ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤੰ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਦਿਟ੍ਠਿ ਹਿਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਦ੍ਦਿਕਾ। ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਛੁਬੀਜੰ ਵਾ ਸਾਲਿਬੀਜੰ ਵਾ ਮੁਦ੍ਦਿਕਾਬੀਜੰ ਵਾ ਅਲ੍ਲਾਯ ਪਥਵਿਯਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਯਞ੍ਚੇਵ ਪਥਵਿਰਸੰ ਉਪਾਦਿਯਤਿ ਯਞ੍ਚ ਆਪੋਰਸੰ ਉਪਾਦਿਯਤਿ ਸਬ੍ਬੰ ਤੰ ਮਧੁਰਤ੍ਤਾਯ ਸਾਤਤ੍ਤਾਯ ਅਸੇਚਨਕਤ੍ਤਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ। ਤੰ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਬੀਜੰ ਹਿਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਦ੍ਦਕੰ। ਏਵਮੇਵੰ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਕਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਯਞ੍ਚੇਵ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ ਯਥਾਦਿਟ੍ਠਿ ਸਮਤ੍ਤੰ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨੰ ਯਞ੍ਚ ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ... ਪੇ॰... ਯਞ੍ਚ ਮਨੋਕਮ੍ਮੰ ਯਥਾਦਿਟ੍ਠਿ ਸਮਤ੍ਤੰ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨੰ ਯਾ ਚ ਚੇਤਨਾ ਯਾ ਚ ਪਤ੍ਥਨਾ ਯੋ ਚ ਪਣਿਧਿ ਯੇ ਚ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਧਮ੍ਮਾ ਇਟ੍ਠਾਯ ਕਨ੍ਤਾਯ ਮਨਾਪਾਯ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤੰ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਦਿਟ੍ਠਿ ਹਿਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਦ੍ਦਿਕਾ’’ਤਿ।

ਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

੩. ਤਤਿਯਵਗ੍ਗੋ

੩੦੮. ‘‘ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਬਹੁਜਨਅਹਿਤਾਯ ਬਹੁਜਨਅਸੁਖਾਯ, ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ। ਕਤਮੋ ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ? ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕੋ ਹੋਤਿ ਵਿਪਰੀਤਦਸ੍ਸਨੋ। ਸੋ ਬਹੁਜਨੰ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਾ

ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਅਯਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਬਹੁਜਨਅਹਿਤਾਯ ਬਹੁਜਨਅਸੁਖਾਯ, ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨ’’ਨ੍ਤਿ।

੩੦੯. ‘‘ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਬਹੁਜਨਹਿਤਾਯ ਬਹੁਜਨਸੁਖਾਯ, ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ। ਕਤਮੋ ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ? ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਕੋ ਹੋਤਿ ਅਵਿਪਰੀਤਦਸ੍ਸਨੋ। ਸੋ ਬਹੁਜਨਂ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਅਯਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ ਲੋਕੇ ਉਪਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਬਹੁਜਨਹਿਤਾਯ ਬਹੁਜਨਸੁਖਾਯ, ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨ’’ਨ੍ਤਿ।

੩੧੦. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਮਹਾਸਾਵਜ੍ਜਂ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ। ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਪਰਮਾਨਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਾਵਜ੍ਜਾਨੀ’’ਤਿ [ਵਜ੍ਜਾਨੀਤਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)]।

੩੧੧. ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਪੁਗ੍ਗਲਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯੋ ਏਵਂ ਬਹੁਜਨਅਹਿਤਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਬਹੁਜਨਅਸੁਖਾਯ, ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਕ੍ਖਲਿ ਮੋਘਪੁਰਿਸੋ। ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਦੀਮੁਖੇ ਖਿਪ੍ਪਂ [ਖਿਪਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰ ਪੀ॰)] ਉਡ੍ਡੇਯ੍ਯ [ਓਡ੍ਡੇਯ੍ਯ (ਸੀ॰), ਉਜ੍ਝੇਯ੍ਯ (ਕ॰)] ਬਹੂਨਂ ਮਚ੍ਛਾਨਂ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਅਨਯਾਯ ਬ੍ਯਸਨਾਯ; ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਮਕ੍ਖਲਿ ਮੋਘਪੁਰਿਸੋ ਮਨੁਸ੍ਸਖਿਪ੍ਪਂ ਮਞ੍ਞੇ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਬਹੂਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਅਨਯਾਯ ਬ੍ਯਸਨਾਯਾ’’ਤਿ।

੩੧੨. ‘‘ਦੁਰਕ੍ਖਾਤੇ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਯੋ ਚ ਸਮਾਦਪੇਤਿ [ਸਮਾਦਾਪੇਤਿ (?)] ਯਞ੍ਚ ਸਮਾਦਪੇਤਿ ਯੋ ਚ ਸਮਾਦਪਿਤੋ ਤਥਤ੍ਤਾਯ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਬਹੁਂ ਅਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਦੁਰਕ੍ਖਾਤਤ੍ਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

੩੧੩. ‘‘ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤੇ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਯੋ ਚ ਸਮਾਦਪੇਤਿ ਯਞ੍ਚ ਸਮਾਦਪੇਤਿ ਯੋ ਚ ਸਮਾਦਪਿਤੋ ਤਥਤ੍ਤਾਯ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਬਹੁਂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤਤ੍ਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

੩੧੪. ‘‘ਦੁਰਕ੍ਖਾਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਦਾਯਕੇਨ ਮਤ੍ਤਾ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬਾ, ਨੋ ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੇਨ। ਤਂ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਦੁਰਕ੍ਖਾਤਤ੍ਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

੩੧੫. ‘‘ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੇਨ ਮਤ੍ਤਾ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬਾ, ਨੋ ਦਾਯਕੇਨ। ਤਂ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤਤ੍ਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

੩੧੬. ‘‘ਦੁਰਕ੍ਖਾਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਯੋ ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯੋ ਸੋ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵਿਹਰਤਿ। ਤਂ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਦੁਰਕ੍ਖਾਤਤ੍ਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

੩੧੭. ‘‘ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਯੋ ਕੁਸੀਤੋ ਸੋ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵਿਹਰਤਿ। ਤਂ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤਤ੍ਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

੩੧੮. ‘‘ਦੁਰਕ੍ਖਾਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਯੋ ਕੁਸੀਤੋ ਸੋ ਸੁਖਂ ਵਿਹਰਤਿ । ਤਂ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਦੁਰਕ੍ਖਾਤਤ੍ਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

੩੧੯. ''ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਯੋ ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯੋ ਸੋ ਸੁਖਂ ਵਿਹਰਤਿ। ਤਂ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤਤ੍ਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

੩੨੦. ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੋਪਿ ਗੂਥੋ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧੋ ਹੋਤਿ; ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ ਅਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਭਵਂ ਨ ਵਣ੍ਣੇਮਿ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘਾਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ''।

੩੨੧. ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਮੁਤ੍ਤਂ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧਂ ਹੋਤਿ... ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੋਪਿ ਖੇਲ਼ੋ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧੋ ਹੋਤਿ... ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੋਪਿ ਪੁਬ੍ਬੋ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧੋ ਹੋਤਿ... ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਲੋਹਿਤਂ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧਂ ਹੋਤਿ; ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ ਅਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਭਵਂ ਨ ਵਣ੍ਣੇਮਿ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘਾਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ''।

ਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

੪. ਚਤੁਤ੍ਥਵਗ੍ਗੋ

੩੨੨. ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਆਰਾਮਰਾਮਣੇਯ੍ਯਕਂ ਵਨਰਾਮਣੇਯ੍ਯਕਂ ਭੂਮਿਰਾਮਣੇਯ੍ਯਕਂ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਰਾਮਣੇਯ੍ਯਕਂ; ਅਥ ਖੋ ਏਤਦੇਵ ਬਹੁਤਰਂ ਯਦਿਦਂ ਉਕ੍ਕੂਲਵਿਕੂਲਂ ਨਦੀਵਿਦੁਗ੍ਗਂ ਖਾਣੁਕਣ੍ਟਕਟ੍ਠਾਨਂ [ਖਾਣੁਕਣ੍ਡਕਧਾਨਂ (ਸੀ॰ ਪੀ॰)] ਪਬ੍ਬਤਵਿਸਮਂ; ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਥਲਜਾ, ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਓਦਕਾ''।

੩੨੩. ... ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ।

... ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਮਜ੍ਝਿਮੇਸੁ ਜਨਪਦੇਸੁ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿਮੇਸੁ ਜਨਪਦੇਸੁ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ ਅਵਿਞ੍ਞਾਤਾਰੇਸੁ ਮਿਲਕ੍ਖੇਸੁ [ਮਿਲਕ੍ਖੂਸੁ (ਕ॰)]।

੩੨੪. ... ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਪਞ੍ਞਵਨ੍ਤੋ ਅਜਲ਼ਾ ਅਨੇਲ਼ਮੂਗਾ ਪਟਿਬਲਾ ਸੁਭਾਸਿਤਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਮਞ੍ਞਾਤੁਂ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਦੁਪ੍ਪਞ੍ਞਾ ਜਲ਼ਾ ਏਲ਼ਮੂਗਾ ਨ ਪਟਿਬਲਾ ਸੁਭਾਸਿਤਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਮਞ੍ਞਾਤੁਂ।

੩੨੫. ... ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਅਰਿਯੇਨ ਪਞ੍ਞਾਚਕ੍ਖੁਨਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਗਤਾ ਸਮ੍ਮੂਲ਼੍ਹਾ।

੩੨੬. ... ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਲਭਨ੍ਤਿ ਤਥਾਗਤਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ ਤਥਾਗਤਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ।

੩੨੭. ... ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਲਭਨ੍ਤਿ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯਂ ਸਵਨਾਯ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯਂ ਸਵਨਾਯ।

੩੨੮. ... ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਸੁਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਸੁਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਨ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ।

੩੨੯. … ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਧਾਤਾਨਂ [ਧਤਾਨਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰ ਪੀ॰)] ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਤ੍ਥਂ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਧਾਤਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਤ੍ਥਂ ਨ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ।

੩੩੦. … ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਅਤ੍ਥਮਞ੍ਞਾਯ ਧਮ੍ਮਮਞ੍ਞਾਯ ਧਮ੍ਮਾਨੁਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਅਤ੍ਥਮਞ੍ਞਾਯ ਧਮ੍ਮਮਞ੍ਞਾਯ ਧਮ੍ਮਾਨੁਧਮ੍ਮਂ ਨ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

੩੩੧. … ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਸਂਵੇਜਨਿਯੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਸਂਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਸਂਵੇਜਨਿਯੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਨ ਸਂਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

੩੩੨. … ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਸਂਵਿਗ੍ਗਾ ਯੋਨਿਸੋ ਪਦਹਨ੍ਤਿ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਸਂਵਿਗ੍ਗਾ ਯੋਨਿਸੋ ਨ ਪਦਹਨ੍ਤਿ।

੩੩੩. … ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਵਵਸ੍ਸਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਲਭਨ੍ਤਿ ਸਮਾਧਿਂ [ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਮਾਧਿਂ (ਸੀ॰)] ਲਭਨ੍ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਂ [ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਂ (ਸੀ॰)]; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਵਵਸ੍ਸਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ ਸਮਾਧਿਂ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਂ।

੩੩੪. … ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਅਨ੍ਨਗ੍ਗਰਸਗ੍ਗਾਨਂ ਲਾਭਿਨੋ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਅਨ੍ਨਗ੍ਗਰਸਗ੍ਗਾਨਂ ਨ ਲਾਭਿਨੋ, ਉਞ੍ਛੇਨ ਕਪਾਲਾਭਤੇਨ ਯਾਪੇਨ੍ਤਿ।

੩੩੫. … ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਅਤ੍ਥਰਸਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਰਸਸ੍ਸ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਰਸਸ੍ਸ ਲਾਭਿਨੋ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਅਤ੍ਥਰਸਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਰਸਸ੍ਸ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਰਸਸ੍ਸ ਨ ਲਾਭਿਨੋ। ਤਸ੍ਮਾਤਿਹ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਏਵਂ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – ਅਤ੍ਥਰਸਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਰਸਸ੍ਸ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਰਸਸ੍ਸ ਲਾਭਿਨੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਵੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

੩੩੬-੩੩੮. ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਆਰਾਮਰਾਮਣੇਯ੍ਯਕਂ ਵਨਰਾਮਣੇਯ੍ਯਕਂ ਭੂਮਿਰਾਮਣੇਯ੍ਯਕਂ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਰਾਮਣੇਯ੍ਯਕਂ; ਅਥ ਖੋ ਏਤਦੇਵ ਬਹੁਤਰਂ ਯਦਿਦਂ ਉਕ੍ਕੂਲਵਿਕੂਲਂ ਨਦੀਵਿਦੁਗ੍ਗਂ ਖਾਣੁਕਣ੍ਟਕਟ੍ਠਾਨਂ ਪਬ੍ਬਤਵਿਸਮਂ। ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚੁਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚੁਤਾ ਨਿਰਯੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਾ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ''।

੩੩੯-੩੪੧. … ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚੁਤਾ ਦੇਵੇਸੁ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚੁਤਾ ਨਿਰਯੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ… ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਾ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ… ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ।

੩੪੨-੩੪੪. … ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਦੇਵਾ ਚੁਤਾ ਦੇਵੇਸੁ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਦੇਵਾ ਚੁਤਾ ਨਿਰਯੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ… ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਾ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ… ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ।

੩੪੫-੩੪੭. … ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਦੇਵਾ ਚੁਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਦੇਵਾ ਚੁਤਾ ਨਿਰਯੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ… ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਾ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ… ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ।

੩੪੮-੩੫੦. … ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਨਿਰਯਾ ਚੁਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਨਿਰਯਾ ਚੁਤਾ ਨਿਰਯੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ… ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਾ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ… ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ।

੩੫੧-੩੫੩. ... ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਨਿਰਯਾ ਚੁਤਾ ਦੇਵੇਸੁ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਨਿਰਯਾ ਚੁਤਾ ਨਿਰਯੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ... ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਾ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ... ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ।

੩੫੪-੩੫੬. ... ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਾ ਚੁਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਾ ਚੁਤਾ ਨਿਰਯੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ... ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਾ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ... ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ।

੩੫੭-੩੫੯. ... ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਾ ਚੁਤਾ ਦੇਵੇਸੁ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਾ ਚੁਤਾ ਨਿਰਯੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ... ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਾ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ... ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ।

੩੬੦-੩੬੨. ... ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯਾ ਚੁਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯਾ ਚੁਤਾ ਨਿਰਯੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ... ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਾ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ... ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ।

੩੬੩-੩੬੫. ... ਏਵਮੇਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯੇ ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯਾ ਚੁਤਾ ਦੇਵੇਸੁ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ ; ਅਥ ਖੋ ਏਤੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਬਹੁਤਰਾ ਯੇ ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯਾ ਚੁਤਾ ਨਿਰਯੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ... ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਾ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ... ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਯਨ੍ਤਿ।

ਵਗ੍ਗੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ।

ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਪੇਯ੍ਯਾਲੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

ਏਕਧਮ੍ਮਪਾਲ਼ਿ ਸੋਲ਼ਸਮੋ।

੧੭. ਪਸਾਦਕਰਧਮ੍ਮਵਗ੍ਗੋ

੩੬੬-੩੮੧. ''ਅਦ੍ਧਮਿਦਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਲਾਭਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਆਰਞ੍ਞਿਕਤ੍ਤਂ [ਅਰਞ੍ਞਕਤ੍ਤਂ (ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ)] ...ਪੇ॰... ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਤ੍ਤਂ... ਪਂਸੁਕੂਲਿਕਤ੍ਤਂ... ਤੇਚੀਵਰਿਕਤ੍ਤਂ... ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਤ੍ਤਂ... ਵਿਨਯਧਰਤ੍ਤਂ [ਵਿਨਯਧਰਕਤ੍ਤਂ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰ ਪੀ॰ ਕ॰)] ... ਬਾਹੁਸਚ੍ਚਂ... ਥਾਵਰੇਯ੍ਯਂ... ਆਕਪ੍ਪਸਮ੍ਪਦਾ... ਪਰਿਵਾਰਸਮ੍ਪਦਾ... ਮਹਾਪਰਿਵਾਰਤਾ... ਕੋਲਪੁਤ੍ਤਿ... ਵਣ੍ਣਪੋਕ੍ਖਰਤਾ... ਕਲ੍ਯਾਣਵਾਕ੍ਕਰਣਤਾ... ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾ... ਅਪ੍ਪਾਬਾਧਤਾ''ਤਿ।

ਸੋਲ਼ਸ ਪਸਾਦਕਰਧਮ੍ਮਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਪਸਾਦਕਰਧਮ੍ਮਵਗ੍ਗੋ ਸਤ੍ਤਰਸਮੋ।

੧੮. ਅਪਰਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘਾਤਵਗ੍ਗੋ

੩੮੨. ''ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘਾਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ, ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ – 'ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਿਤ੍ਤਜ੍ਝਾਨੋ ਵਿਹਰਤਿ, ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਕਰੋ ਓਵਾਦਪਤਿਕਰੋ, ਅਮੋਘਂ ਰਟ੍ਠਪਿਣ੍ਡਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ'। ਕੋ ਪਨ ਵਾਦੋ ਯੇ ਨਂ ਬਹੁਲੀਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ!

੩੮੩-੩੮੯. ''ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘਾਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ...ਪੇ॰... ਮੇਤ੍ਤਂ ਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿਂ ਭਾਵੇਤਿ...ਪੇ॰... ਕਰੁਣਂ ਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿਂ ਭਾਵੇਤਿ...ਪੇ॰... ਮੁਦਿਤਂ ਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿਂ ਭਾਵੇਤਿ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਂ ਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿਂ ਭਾਵੇਤਿ...ਪੇ॰...।

੩੯੦-੩੯੩. ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਤਿਮਾ ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਂ; ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ...ਪੇ॰... ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਤਿਮਾ ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਂ।

੩੯੪-੩੯੭. ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ [ਵਿਰਿਯਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰ ਪੀ॰)] ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ; ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ। ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ; ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੩੯੮-੪੦੧. ਛਨ੍ਦਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਚਿਤ੍ਤਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਵੀਮਂਸਾਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤਿ...।

੪੦੨-੪੦੬. ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਭਾਵੇਤਿ...।

੪੦੭-੪੧੧. ਸਦ੍ਧਾਬਲਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਵੀਰਿਯਬਲਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਤਿਬਲਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਮਾਧਿਬਲਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਪਞ੍ਞਾਬਲਂ ਭਾਵੇਤਿ...।

੪੧੨-੪੧੮. ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ...।

੪੧੯-੪੨੬. ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿਂ ਭਾਵੇਤਿ...।

੪੨੭-੪੩੪. [ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੧੭੩; ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੨੪੯; ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੬੫] ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਰੂਪਸਞ੍ਞੀ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਨਿ ਸੁਵਣ੍ਣਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਾਨਿ। 'ਤਾਨਿ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ – ਏਵਂਸਞ੍ਞੀ ਹੋਤਿ... ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਰੂਪਸਞ੍ਞੀ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਨਿ ਸੁਵਣ੍ਣਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਾਨਿ। 'ਤਾਨਿ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ – ਏਵਂਸਞ੍ਞੀ ਹੋਤਿ... ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਅਰੂਪਸਞ੍ਞੀ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਨਿ ਸੁਵਣ੍ਣਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਾਨਿ। 'ਤਾਨਿ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ – ਏਵਂਸਞ੍ਞੀ ਹੋਤਿ... ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਅਰੂਪਸਞ੍ਞੀ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਨਿ ਸੁਵਣ੍ਣਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਾਨਿ। 'ਤਾਨਿ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ – ਏਵਂਸਞ੍ਞੀ ਹੋਤਿ... ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਅਰੂਪਸਞ੍ਞੀ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ ਨੀਲਾਨਿ ਨੀਲਵਣ੍ਣਾਨਿ ਨੀਲਨਿਦਸ੍ਸਨਾਨਿ ਨੀਲਨਿਭਾਸਾਨਿ। 'ਤਾਨਿ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ – ਏਵਂਸਞ੍ਞੀ ਹੋਤਿ... ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਅਰੂਪਸਞ੍ਞੀ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ ਪੀਤਾਨਿ ਪੀਤਵਣ੍ਣਾਨਿ ਪੀਤਨਿਦਸ੍ਸਨਾਨਿ ਪੀਤਨਿਭਾਸਾਨਿ। 'ਤਾਨਿ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ – ਏਵਂਸਞ੍ਞੀ ਹੋਤਿ... ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਅਰੂਪਸਞ੍ਞੀ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ ਲੋਹਿਤਕਾਨਿ ਲੋਹਿਤਕਵਣ੍ਣਾਨਿ ਲੋਹਿਤਕਨਿਦਸ੍ਸਨਾਨਿ ਲੋਹਿਤਕਨਿਭਾਸਾਨਿ। 'ਤਾਨਿ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਏਵਂਸਞ੍ਞੀ ਹੋਤਿ... ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਅਰੂਪਸਞ੍ਞੀ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ ਓਦਾਤਾਨਿ ਓਦਾਤਵਣ੍ਣਾਨਿ ਓਦਾਤਨਿਦਸ੍ਸਨਾਨਿ ਓਦਾਤਨਿਭਾਸਾਨਿ। 'ਤਾਨਿ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ – ਏਵਂਸਞ੍ਞੀ ਹੋਤਿ...।

੪੩੫-੪੪੨. ਰੂਪੀ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ... ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਅਰੂਪਸਞ੍ਞੀ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ ਸੁਭਨ੍ਤੇਵ ਅਧਿਮੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ... ਸਬ੍ਬਸੋ ਰੂਪਸਞ੍ਞਾਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਾ ਪਟਿਘਸਞ੍ਞਾਨਂ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਮਾ ਨਾਨਤ੍ਤਸਞ੍ਞਾਨਂ ਅਮਨਸਿਕਾਰਾ ਅਨਨ੍ਤੋ ਆਕਾਸੋਤਿ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ... ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਅਨਨ੍ਤਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ... ਸਬ੍ਬਸੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨਤ੍ਥਿ ਕਿਞ੍ਚੀਤਿ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ... ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ... ਸਬ੍ਬਸੋ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਸਞ੍ਞਾਵੇਦਯਿਤਨਿਰੋਧਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ...।

੪੪੩-੪੫੨. ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਆਪੋਕਸਿਣਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਤੇਜੋਕਸਿਣਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਵਾਯੋਕਸਿਣਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਨੀਲਕਸਿਣਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਪੀਤਕਸਿਣਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਲੋਹਿਤਕਸਿਣਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਓਦਾਤਕਸਿਣਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਆਕਾਸਕਸਿਣਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਵਿਞ੍ਞਾਣਕਸਿਣਂ ਭਾਵੇਤਿ...।

੪੫੩-੪੬੨. ਅਸੁਭਸਞ੍ਞਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਮਰਣਸਞ੍ਞਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਆਹਾਰੇ ਪਟਿਕ੍ਕੂਲਸਞ੍ਞਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਬ੍ਬਲੋਕੇ ਅਨਭਿਰਤਿਸਞ੍ਞਂ [ਅਨਭਿਰਤਸਞ੍ਞਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰ ਪੀ॰)] ਭਾਵੇਤਿ... ਅਨਿਚ੍ਚਸਞ੍ਞਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਅਨਿਚ੍ਚੇ ਦੁਕ੍ਖਸਞ੍ਞਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਦੁਕ੍ਖੇ ਅਨਤ੍ਤਸਞ੍ਞਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਪਹਾਨਸਞ੍ਞਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਵਿਰਾਗਸਞ੍ਞਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਨਿਰੋਧਸਞ੍ਞਂ ਭਾਵੇਤਿ...।

੪੬੩-੪੭੨. ਅਨਿਚ੍ਚਸਞ੍ਞਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਅਨਤ੍ਤਸਞ੍ਞਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਮਰਣਸਞ੍ਞਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਆਹਾਰੇ ਪਟਿਕ੍ਕੂਲਸਞ੍ਞਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਬ੍ਬਲੋਕੇ ਅਨਭਿਰਤਿਸਞ੍ਞਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਅਟ੍ਠਿਕਸਞ੍ਞਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਪੁਲ਼ਵਕਸਞ੍ਞਂ [ਪੁਲੁਵਕਸਞ੍ਞਂ (ਕ॰)] ਭਾਵੇਤਿ... ਵਿਨੀਲਕਸਞ੍ਞਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਵਿਚ੍ਛਿਦ੍ਦਕਸਞ੍ਞਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਉਦ੍ਧੁਮਾਤਕਸਞ੍ਞਂ ਭਾਵੇਤਿ...।

੪੭੩-੪੮੨. ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਸ੍ਸਤਿਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਧਮ੍ਮਾਨੁਸ੍ਸਤਿਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਙ੍ਘਾਨੁਸ੍ਸਤਿਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸੀਲਾਨੁਸ੍ਸਤਿਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਚਾਗਾਨੁਸ੍ਸਤਿਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਦੇਵਤਾਨੁਸ੍ਸਤਿਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਆਨਾਪਾਨਸ੍ਸਤਿਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਮਰਣਸ੍ਸਤਿਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਕਾਯਗਤਾਸਤਿਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਉਪਸਮਾਨੁਸ੍ਸਤਿਂ ਭਾਵੇਤਿ...।

੪੮੩-੪੯੨. ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਸਹਗਤਂ ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਦ੍ਧਾਬਲਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਵੀਰਿਯਬਲਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਤਿਬਲਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਮਾਧਿਬਲਂ

ਭਾਵੇਤਿ... ਪਞ੍ਞਾਬਲਂ ਭਾਵੇਤਿ...।

੪੯੩-੫੬੨. ‘‘ਦੁਤਿਯਜ੍ਝਾਨਸਹਗਤਂ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਜ੍ਝਾਨਸਹਗਤਂ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਸਹਗਤਂ...ਪੇ॰... ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤਂ...ਪੇ॰... ਕਰੁਣਾਸਹਗਤਂ...ਪੇ॰... ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤਂ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਦ੍ਧਾਬਲਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਵੀਰਿਯਬਲਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਤਿਬਲਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਮਾਧਿਬਲਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਪਞ੍ਞਾਬਲਂ ਭਾਵੇਤਿ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ – ‘ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਿਤ੍ਤਜ੍ਝਾਨੋ ਵਿਹਰਤਿ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਕਰੋ ਓਵਾਦਪਤਿਕਰੋ, ਅਮੋਘਂ ਰਟ੍ਠਪਿਣ੍ਡਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ’। ਕੋ ਪਨ ਵਾਦੋ ਯੇ ਨਂ ਬਹੁਲੀਕਰੋਨ੍ਤੀ’’ਤਿ।

ਅਪਰਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘਾਤਵਗ੍ਗੋ ਅਟ੍ਠਾਰਸਮੋ।

੧੯. ਕਾਯਗਤਾਸਤਿਵੱਗੋ

੫੬੩. ''ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਚੇਤਸਾ ਫੁਟੋ ਅਨ੍ਤੋਗਧਾ ਤਸ੍ਸ ਕੁਨ੍ਨਦਿਯੋ ਯਾ ਕਾਚਿ ਸਮੁਦ੍ਦਙ੍ਗਮਾ; ਏਵਮੇਵੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਕਾਯਗਤਾ ਸਤਿ ਭਾਵਿਤਾ ਬਹੁਲੀਕਤਾ ਅਨ੍ਤੋਗਧਾ ਤਸ੍ਸ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਯੇ ਕੇਚਿ ਵਿਜ੍ਜਾਭਾਗਿਯਾ''ਤਿ।

੫੬੪-੫੭੦. ''ਏਕਧਮ੍ਮੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਾਵਿਤੋ ਬਹੁਲੀਕਤੋ ਮਹਤੋ ਸੰਵੇਗਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ... ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ... ਮਹਤੋ ਯੋਗਕ੍ਖੇਮਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ... ਸਤਿਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ... ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਪ੍ਪਟਿਲਾਭਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ... ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ... ਵਿਜ੍ਜਾਵਿਮੁਤ੍ਤਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ। ਕਤਮੋ ਏਕਧਮ੍ਮੋ? ਕਾਯਗਤਾ ਸਤਿ। ਅਯਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਧਮ੍ਮੋ ਭਾਵਿਤੋ ਬਹੁਲੀਕਤੋ ਮਹਤੋ ਸੰਵੇਗਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ... ਮਹਤੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ... ਮਹਤੋ ਯੋਗਕ੍ਖੇਮਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ... ਸਤਿਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ... ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਪ੍ਪਟਿਲਾਭਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ... ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ... ਵਿਜ੍ਜਾਵਿਮੁਤ੍ਤਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ।

੫੭੧. ''ਏਕਧਮ੍ਮੇ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਾਵਿਤੇ ਬਹੁਲੀਕਤੇ ਕਾਯੋਪਿ ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਤਿ, ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਪਿ ਵੂਪਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ, ਕੇਵਲਾਪਿ ਵਿਜ੍ਜਾਭਾਗਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ ਭਾਵਨਾਪਾਰਿਪੂਰਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਕਤਮਸ੍ਮਿਂ ਏਕਧਮ੍ਮੇ? ਕਾਯਗਤਾਯ ਸਤਿਯਾ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਧਮ੍ਮੇ ਭਾਵਿਤੇ ਬਹੁਲੀਕਤੇ ਕਾਯੋਪਿ ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਤਿ, ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਪਿ ਵੂਪਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ, ਕੇਵਲਾਪਿ ਵਿਜ੍ਜਾਭਾਗਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ ਭਾਵਨਾਪਾਰਿਪੂਰਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

੫੭੨. ''ਏਕਧਮ੍ਮੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਾਵਿਤੇ ਬਹੁਲੀਕਤੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਹੀਯਨ੍ਤਿ। ਕਤਮਸ੍ਮਿਂ ਏਕਧਮ੍ਮੇ? ਕਾਯਗਤਾਯ ਸਤਿਯਾ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਧਮ੍ਮੇ ਭਾਵਿਤੇ ਬਹੁਲੀਕਤੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਹੀਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

੫੭੩. ''ਏਕਧਮ੍ਮੇ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਾਵਿਤੇ ਬਹੁਲੀਕਤੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਕਤਮਸ੍ਮਿਂ ਏਕਧਮ੍ਮੇ? ਕਾਯਗਤਾਯ ਸਤਿਯਾ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਧਮ੍ਮੇ ਭਾਵਿਤੇ ਬਹੁਲੀਕਤੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

੫੭੪. ''ਏਕਧਮ੍ਮੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਾਵਿਤੇ ਬਹੁਲੀਕਤੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਵਿਜ੍ਜਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਸ੍ਮਿਮਾਨੋ ਪਹੀਯਤਿ, ਅਨੁਸਯਾ ਸਮੁਗ੍ਘਾਤਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਸਂਯੋਜਨਾ ਪਹੀਯਨ੍ਤਿ। ਕਤਮਸ੍ਮਿਂ ਏਕਧਮ੍ਮੇ? ਕਾਯਗਤਾਯ ਸਤਿਯਾ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਧਮ੍ਮੇ ਭਾਵਿਤੇ ਬਹੁਲੀਕਤੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਵਿਜ੍ਜਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਸ੍ਮਿਮਾਨੋ ਪਹੀਯਤਿ, ਅਨੁਸਯਾ ਸਮੁਗ੍ਘਾਤਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਸਂਯੋਜਨਾ ਪਹੀਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

੫੭੫-੫੭੬. ''ਏਕਧਮ੍ਮੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਾਵਿਤੋ ਬਹੁਲੀਕਤੋ ਪਞ੍ਞਾਪਭੇਦਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ... ਅਨੁਪਾਦਾਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ। ਕਤਮੋ ਏਕਧਮ੍ਮੋ? ਕਾਯਗਤਾ ਸਤਿ। ਅਯਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਧਮ੍ਮੋ ਭਾਵਿਤੋ ਬਹੁਲੀਕਤੋ ਪਞ੍ਞਾਪਭੇਦਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ... ਅਨੁਪਾਦਾਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ।

੫੭੭-੫੭੯. ''ਏਕਧਮ੍ਮੇ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਾਵਿਤੇ ਬਹੁਲੀਕਤੇ ਅਨੇਕਧਾਤੁਪਟਿਵੇਧੋ ਹੋਤਿ... ਨਾਨਾਧਾਤੁਪਟਿਵੇਧੋ ਹੋਤਿ... ਅਨੇਕਧਾਤੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਹੋਤਿ। ਕਤਮਸ੍ਮਿਂ ਏਕਧਮ੍ਮੇ? ਕਾਯਗਤਾਯ ਸਤਿਯਾ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਧਮ੍ਮੇ ਭਾਵਿਤੇ

ਬਹੁਲੀਕਤੇ ਅਨੇਕਧਾਤੁਪਟਿਵੇਧੋ ਹੋਤਿ… ਨਾਨਾਧਾਤੁਪਟਿਵੇਧੋ ਹੋਤਿ… ਅਨੇਕਧਾਤੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਹੋਤੀ’’ਤਿ।

੫੮੦-੫੮੩. ‘‘ਏਕਧਮ੍ਮੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਾਵਿਤੋ ਬਹੁਲੀਕਤੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ। ਕਤਮੋ ਏਕਧਮ੍ਮੋ? ਕਾਯਗਤਾ ਸਤਿ। ਅਯਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਧਮ੍ਮੋ ਭਾਵਿਤੋ ਬਹੁਲੀਕਤੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ।

੫੮੪-੫੯੯. ‘‘ਏਕਧਮ੍ਮੋ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਾਵਿਤੋ ਬਹੁਲੀਕਤੋ ਪਞ੍ਞਾਪਟਿਲਾਭਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਪਞ੍ਞਾਵੁਦ੍ਧਿਯਾ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਪਞ੍ਞਾਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਮਹਾਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਪੁਥੁਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਵਿਪੁਲਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਗਮ੍ਭੀਰਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਅਸਾਮਨ੍ਤਪਞ੍ਞਤਾਯ [ਅਸਮਤ੍ਥਪਞ੍ਞਤਾਯ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰), ਅਸਮਤ੍ਤਪਞ੍ਞਤਾਯ (ਕ॰), ਅਸਮਨ੍ਤਪਞ੍ਞਤਾਯ (ਟੀਕਾ) ਪਟਿ॰ ਮ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੩.੧ ਪਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬਂ] ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਭੂਰਿਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਪਞ੍ਞਾਬਾਹੁਲ੍ਲਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਸੀਘਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਲਹੁਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਹਾਸਪਞ੍ਞਤਾਯ [ਹਾਸੁਪਞ੍ਞਤਾਯ (ਸੀ॰ ਪੀ॰)] ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਜਵਨਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਤਿਕ੍ਖਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਨਿਬ੍ਬੇਧਿਕਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ। ਕਤਮੋ ਏਕਧਮ੍ਮੋ? ਕਾਯਗਤਾ ਸਤਿ। ਅਯਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਧਮ੍ਮੋ ਭਾਵਿਤੋ ਬਹੁਲੀਕਤੋ ਪਞ੍ਞਾਪਟਿਲਾਭਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਪਞ੍ਞਾਵੁਦ੍ਧਿਯਾ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਪਞ੍ਞਾਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਮਹਾਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਪੁਥੁਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਵਿਪੁਲਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਗਮ੍ਭੀਰਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਅਸਾਮਨ੍ਤਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਭੂਰਿਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਪਞ੍ਞਾਬਾਹੁਲ੍ਲਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਸੀਘਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਲਹੁਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਹਾਸਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਜਵਨਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਤਿਕ੍ਖਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ… ਨਿਬ੍ਬੇਧਿਕਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ।

ਕਾਯਗਤਾਸਤਿਵਗ੍ਗੋ ਏਕੂਨਵੀਸਤਿਮੋ।

੨੦. ਅਮਤਵਗ੍ਗੋ

੬੦੦. ‘‘ਅਮਤਂ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ ਯੇ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿਂ ਨ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਅਮਤਂ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ ਯੇ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀ’’ਤਿ।

੬੦੧. ‘‘ਅਮਤਂ ਤੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪਰਿਭੁਤ੍ਤਂ ਯੇਸਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਅਪਰਿਭੁਤ੍ਤਾ। ਅਮਤਂ ਤੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਭੁਤ੍ਤਂ ਯੇਸਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤਾ’’ਤਿ।

੬੦੨. ‘‘ਅਮਤਂ ਤੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਹੀਨਂ ਯੇਸਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਪਰਿਹੀਨਾ। ਅਮਤਂ ਤੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪਰਿਹੀਨਂ ਯੇਸਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਅਪਰਿਹੀਨਾ’’ਤਿ।

੬੦੩. ‘‘ਅਮਤਂ ਤੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਰਦ੍ਧਂ ਯੇਸਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਵਿਰਦ੍ਧਾ। ਅਮਤਂ ਤੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਰਦ੍ਧਂ [ਅਵਿਰਦ੍ਧਂ (ਕ॰)] ਯੇਸਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਆਰਦ੍ਧਾ’’ਤਿ।

੬੦੪. ‘‘ਅਮਤਂ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਮਾਦਿਂਸੁ ਯੇ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿਂ ਪਮਾਦਿਂਸੁ। ਅਮਤਂ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨ ਪਮਾਦਿਂਸੁ ਯੇ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿਂ ਨ ਪਮਾਦਿਂਸੁ’’।

੬੦੫. ‘‘ਅਮਤਂ ਤੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਮੁਟ੍ਠਂ ਯੇਸਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਪਮੁਟ੍ਠਾ। ਅਮਤਂ ਤੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਮੁਟ੍ਠਂ ਯੇਸਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਅਪ੍ਪਮੁਟ੍ਠਾ’’ਤਿ।

੬੦੬. ‘‘ਅਮਤਂ ਤੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਾਸੇਵਿਤਂ ਯੇਸਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਅਨਾਸੇਵਿਤਾ। ਅਮਤਂ ਤੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਸੇਵਿਤਂ ਯੇਸਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਆਸੇਵਿਤਾ’’ਤਿ।

੬੦੭. ‘‘ਅਮਤਂ ਤੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਭਾਵਿਤਂ ਯੇਸਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਅਭਾਵਿਤਾ। ਅਮਤਂ ਤੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਾਵਿਤਂ ਯੇਸਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਭਾਵਿਤਾ’’ਤਿ।

੬੦੮. ‘‘ਅਮਤਂ ਤੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਬਹੁਲੀਕਤਂ ਯੇਸਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਅਬਹੁਲੀਕਤਾ । ਅਮਤਂ ਤੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬਹੁਲੀਕਤਂ ਯੇਸਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਬਹੁਲੀਕਤਾ’’ਤਿ।

੬੦੯. ‘‘ਅਮਤਂ ਤੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਭਿਞ੍ਞਾਤਂ ਯੇਸਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਅਨਭਿਞ੍ਞਾਤਾ। ਅਮਤਂ ਤੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਭਿਞ੍ਞਾਤਂ ਯੇਸਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਅਭਿਞ੍ਞਾਤਾ’’ਤਿ।

੬੧੦. ‘‘ਅਮਤਂ ਤੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪਰਿਞ੍ਞਾਤਂ ਯੇਸਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਅਪਰਿਞ੍ਞਾਤਾ। ਅਮਤਂ ਤੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਞ੍ਞਾਤਂ ਯੇਸਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਪਰਿਞ੍ਞਾਤਾ’’ਤਿ।

੬੧੧. ‘‘ਅਮਤਂ ਤੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਸਚ੍ਛਿਕਤਂ ਯੇਸਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਅਸਚ੍ਛਿਕਤਾ। ਅਮਤਂ ਤੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਚ੍ਛਿਕਤਂ ਯੇਸਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਸਚ੍ਛਿਕਤਾ’’ਤਿ। (….) [(ਏਕਕਨਿਪਾਤਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਤਸਹਸ੍ਸਂ ਸਮਤ੍ਤਂ।) (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰ ਪੀ॰)]

(ਇਦਮਵੋਚ ਭਗਵਾ। ਅਤ੍ਤੁਮਨਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਭਾਸਿਤਂ ਅਭਿਨਨ੍ਦੁਨ੍ਤਿ।) [( ) ਏਤ੍ਥਨ੍ਤਰੇ ਪਾਠੋ ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰ ਪੀ॰ ਪੋਤ੍ਥਕੇਸੁ ਨਤ੍ਥਿ]

ਅਮਤਵਗ੍ਗੋ ਵੀਸਤਿਮੋ।

ਏਕਕਨਿਪਾਤਪਾਲ਼ਿ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।